

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX

Kaina 30 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 5, 1986

Nr. 216

LKB Kronika Nr. 68

Kalinių laiškai

(Tęsinys)

Iš kun. Sigito Tamkevičiaus laišku:

„Gegužės 6 d. pradėjau trečius nelaisvės metus. Per pora metų gerai pripratau prie naujų gyvenimo sąlygų, nors sakoma, kad prie nelaisvės priprasti negalima. Mano gyvenime beveik be pertraukos buvo vienoks ar kitoks režimas: 11 metų vidurinėje mokykloje nuolat girdėjau skambutį, tris metus kariuomenėje pagal komandą guliau ir keliau, penkis metus Seminarijoje ne tik mokiausi filosofijos ir teologijos, bet ir išlaikiau išorinę ir vidinę — širdies, sąžinės drausmę. Paskui sekė 21-eri darbo metai, kur irgi tiksliai — minutė į minutę — turėjau būti prie altoriaus, sakykloje, klausykloje... Gyvenimo skambutis kvietė ir kvietė: tai pas ligonius, tai į rekolekcijas, tai į kitas kunigisikas pareigas. Vis be gaus, skubėjau. Dabar irgi skambutis kviečia į darbą, poilsį, gulti ir kelti. Šitas skambutis yra man tarsi Viešpaties balsas: einu ten, kur jis kviečia ir širdyje esu ramus, nes žinau, kad Viešpats yra visada su manimi, net ir tomis valandėlėmis, kai Jo artumą kartais užmirštu... Ramybė, džiaugsmas ir palaima atneša gyvenimą Dievo artumoje: kai keli ir guliesi, kai dirbi ir ilsiesi, kai esi sveikas ir ligos prispūstas ir visada žinai, kad su tavimi yra dangiškasis Tėvas, kad Jis tave myli, kad be Jo žinios net plaukas nuo galvos nenukris. Žmonės dažniausiai

sau nervus gadina todėl, kad bandė viso gyvenimo rūpesčius, bėdas susikrauti ant savo silpnų pečių ir per mažai pasitikėti Viešpačiu. Iš tikrųjų reikia padaryti viską, ką gali, o ko negali, nesikrimdamas pavesk maldoje Dievui, tegu čis viską rikiuoja, tvarko.

Buvo laikas, galėjau prie altoriaus pas Viešpatį užtarti gvyvųjų ir mirusių reikalus, sakyti pamokslus, teikti sakramentus, o dabar pagrindinis mano užsiėmimas — paprasčiausias fizinis darbas. Ar tai tragedija? Visai ne. Žmogaus gyvenime yra tik viena tragedija — Dievo neturėti arba nuo Jo atsiskirti per nuodėmę. Štai kas yra baisu!

... Gyvenime nieko turbūt taip nereikia, kaip kantrybės. Kas beatsitiktų, viską ramiai priimti, išgyventi ir paaukoti Dievui. Manęs nebaido darbas ar nepatogumai, juk mūsų Mokytojas iligus metus sunkiai dirbo ir savo darbu pašventė mūsų darbą ir mūsų vargus... Nelaisvėje norisi, kad laikas bėgtų kuo greičiau, dažnai mastau apie tai, kad privalau norėti ne greito ir tuščio laiko bėgimo, bet kad tas laikas būtų naudingas ir man, ir kitiems, kuriems paskyriau savo gyvenimą. Todėl kiekvieną dieną aukoju Dievui ir savo nelaisvę, ir artimųjų ilgį, ir nuovargį, ir fizinis negalavimus, kai jų pasitaiko, ir visa, ką galima paaukoti, kad tik Viešpats būtų daugiau mylimas, kad žmonės artėtų prie amžinosios Tiesos ir Gėrio...

1985.05.10. (Bus daugiau)

Vatikano dienraštis apie vysk. Steponavičių

Vatikanas. — Vatikano radijo dienraštis, kuris išeina italų, anglų, prancūzų, vokiečių, ispanų, portugalų ir lenkų kalbomis, plačiai paminėjo Vilniaus apaštalinio administratoriaus vyskupo Julijono Steponavičiaus 75 m. amžiaus sukaktį. Cituodamas popiežiaus Jono Pauliaus II laišką, kurį Šv. Tėvas parašė vyskupui Steponavičiui jo kunigystės auksnio jubilėjaus proga šių metų birželio 21 d., Vatikano radijo dienraštis pažymi, kad jubilatas tikintiesiems yra tapęs nepalaužiamo tvirtumo pavyzdžiu, o netikintiesiems — neišaiškinamas staigmena.

Tą patį galėtume pasakyti apie visus Lietuvos katalikus, tešia dienraštis. — Keturiasdešimt metų užtrukę Bažnyčios persekiojimai neįstengė palaužti jų tikėjimo. Priminęs vyskupo Steponavičiaus biografinius bruožus, dienraštis pabrėžia, kad 1961 m. sovietinė valdžia be jokio teismo Vilniaus apaštalinio administratorių ištrėmė iš sostinės, nubaudama namų areštu Žagarės miestelyje. Kauno arkivyskupijoje. Nuo tada, rašo Vatikano radijo dienraštis, vysk. Steponavičiui yra uždrausta eiti savo vyskupisikas pareigas.

Okupacinė valdžia nekreipė jokio dėmesio į tikintųjų pareiškimus bei protesto laiškus, kuriais jie kreipėsi į valdžios įstaigas, prašydami, kad tremtinys vyskupas būtų grąžintas į savo vyskupiją. Nekreipė jokio dėmesio nei į visos Lietuvos tikintųjų

peticiją, kurią pasirašė 17,400 asmenų. Vyskupui Julijonui Steponavičiui, — primena Vatikano radijo dienraštis, — nebuvo leista atvykti į Romą drauge su kitais Lietuvos vyskupais, kai jie 1983 m. čia lankėsi su oficialiu „ad liminam“ vizitu. Vatikano radijo dienraštis yra transliuojamas į visą pasaulį 35 įvairiomis kalbomis.

Pranešimas iš Vienos

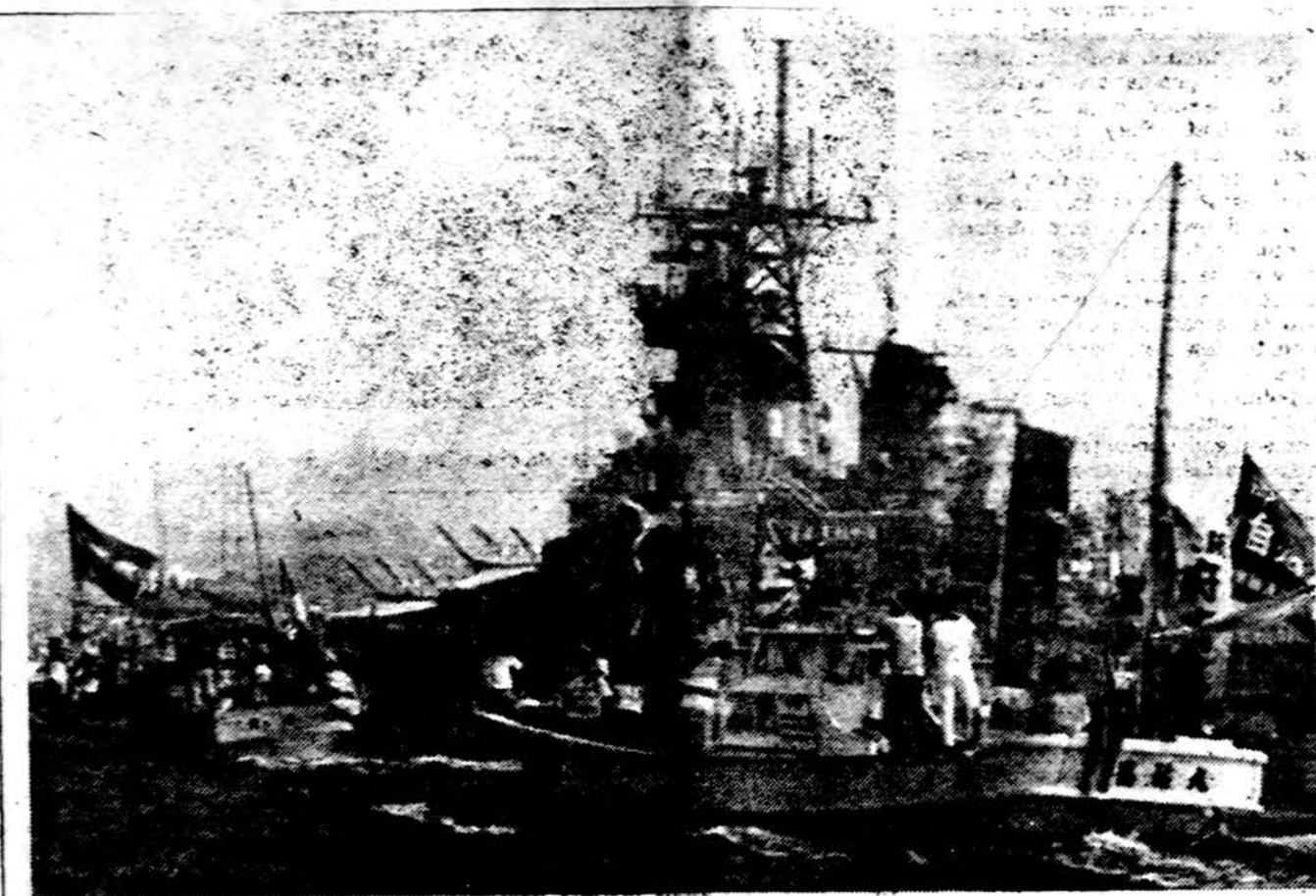
Viena. — Vakarų Vokietijos tarptautinis radijas painformavo savo klausytojus dešimčia skirtingų kalbų Europoje apie pabaltiečių pasirušimimą Vienos konferencijai, prasidėjusiai lapkričio 4 d.

Pranešta, kad veikia Pasaulio Pabaltiečių Santalkos (PPS) informacijos centras. Daug pabaltiečių atvažiavo iš Europos ir užjūrio kraštų į Vieną demonstruoti prieš sovietų tebesitęsiančią okupaciją Pabaltijo kraštuose.

Ruošiama plati kultūrinė ir politinė veikla.

Warren Zimmerman, kuris yra Amerikos delegacijos vadas, įžanginėje spaudos konferencijoje pranešė, kad Pabaltijo tautų reikalas bus iškeltas šios konferencijos sesijoje.

Šis pranešimas transliuotas į Angliją, Prancūziją, Olandiją, Norvegiją, Italiją, Daniją, Švediją, Lenkiją, Čekoslovakiją ir į Vengriją.

JAV karo laivas New Jersey prie Japonijos krantų manevrų metu.

Susektas Libijos agentų šamokslas

Chicago. — Keturi El Rukn genėgės nariai, įskaitant ir kalėjime esantį Jeff Fort, priklausė šamokslininkų grupės aktyvui, kurie norėjo gauti Libijos vyriausybės pinigų už susprogdinimą ar sudeginimą JAV vyriausybės pastatų, lėktuvų ir mašinų. Šį šamokslą išaiškino Amerikos prokuroras A. Valuko vadovaujama įstaiga. Šį kaltinimą pareiškė prisiekusiųjų piliečių grupė.

„Jie padarė kontaktus su Libijos atstovais ir pasiūlė savo patarnavimus“, pareiškė prokuroras Anton Valukas, pranešdamas spaudai jų 46 kaltinimus.

Valukas nepasakė, ar buvo kam nors iš jų išmokėti pinigai, kur jie susitikdavo ir kas buvo tie Libijos reprezentantai. Jis atsisakė plačiau komentuoti apie tą šamokslą, nes investigacija tęsiasi toliau.

Teisingumo departamentas sako, kad preliminariniai šamoksl faktai veda į tai, kad Libija nesimė rimtai organizuoti gatvės genje tokiems veiksams atlikti. Jie norėjo tik pinigų išgauti iš Libijos valdžios atstovų.

Kaltinimo rašte sakoma, kad kai kurie grupės nariai važinėjo į užsienį ir skambino telefonais ir užjūrį, norėdami susitarti su Libija. Jų byla tęsiasi toliau.

Anton Valukas, JAV federalinis prokuroras Illinois valstijoje.

Valuko įstaigos veikla

Prokuroro įstaiga Chicagoje taip pat apkaltino 91 gyventoją už apgaudinėjimą Illinois Viešosios pagalbos įstaiga, išgaunant daugiau, negu 2.5 milijono dol. pašalpos pinigų. Šiuos tyrimus vedė federaliniai agentai ir Cook apskritys oficialūs asmenys.

JAV prokuroras Illinois

valstijoje Anton R. Valukas ir Cook apskrities prokuroras Richard J. Daley pranešė, kad 91 asmuo yra apkaltintas už pinigų išnaudojimą, kurie buvo skirti neturtingoms šeimoms ir kitiems vargšams šelpti. Jie susidėjo pinigų iš kišenės, pradėdant nuo 4 iki 80 tūkstančių dol.

Valukas pranešė, kad jie prisiekusiųjų apkaltinti federaliniais nusikaltimais. Šiame spaudai pranešime dalyvavo Public Aid direktorius Gregory Cooler, FBI Chicagos įstaigos vadas Michael Wilson ir keliolika viršininkų iš federalinių ir valstijos agentūrų, kurie padėjo šioje investigacijoje. Daugelis kaltinamųjų yra gerai uždirbantys žmonės, kai kurie net 40 tūkst. dol. metams.

Kiti sukčiai

Kiti dar Valuko įstaigos išaiškinti įvykiai yra: 14 daktarų grupė, kuri apgaulingai pateikdavo sąskaitas Medicaid įstaigai apmokėti. Jie pasinaudojo 200,000 dol. piliečių pinigų. Kitas atvejis yra Saunders Young, kuris pasisavino Public Aids mokėjimus ir maisto kortelėmis už 88,846 dol. Arba Marie McNair, kuri panašiai pasisavino 81,000 dol.

Šie pinigai joki būdu nepriklausė tiems žmonėms. Tos dienos praėjo, kai būdavo galima pasisiepti Public Aid departamente už popieriaus kalnų, aiškino departamentu direktorius Cooler. Kompiuteriais tikrinamos programos padėjo susekti suktybes. Jiems gresia kalėjimo bausmės iki 15 metų ir pinigines bausmės už piliečių pinigų pasisavinimą.

— Maskvoje lankėsi įvairių šalių kultūrininkų grupė, kurie buvo priimti pokalbiui ir sovietų gen. sekretoriaus M. Gorbačiovo. Jų tarpe buvo Amerikos rašytojai Arthur Miller ir James Baldwin, ir aktorius Peter Ustinov. Gorbačiovas pasakė kultūrininkams, kad jis esąs optimistas ginklų kontrolės klausimuose. Jis nežūrįs pesimistiškai į Islandijos pasitarimus. Šį kultūrininkų priėmimą, kaip rašo Londono spauda, Gorbačiovas panaudojo kaip naują būdą pareikšti savo nuomonei, kuri būtų paskleista Vakaruose.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Taline, kaip užsienio spaudos agentūros skelbia, spalio 23 d. po sunkios ligos mirė Estijos Evangelikų bažnyčios vyriausias vyskupas Edgar Hark. Jis buvo apdovanotas įvairiais sovietų žymenimis, jų tarpe „Tautų draugystės ordinu“.

— Maskvoje pasirodė filmas „Pakayaniye“, kuris yra alegorija apie Stalino terorą ir jo reikšmę po 50 metų. Tai pirmas sovietų filmas apie diktatoriaus brutalumą, kuris cenzorių buvo sulaukytas dvejuis metais.

— Benjamin Kamin, kuris sakė, kad valdžia dėl jo buvo labai gera, savo visą turta 271,000 dol. sumoje užrašė vyriausybei. Jis mirė praėjus gruodžio mėnesį, sulaukęs 71 m. amžiaus. Jis buvo nesumokėjęs valstybinių mokesčių už trejus metus ir tarėsi su kongr. Dan Rostenkowski ir prokuroru Antonu Valuku. Savo testamentu pažymėjo, kad tai yra sumažinimui 2.2 trilijonų dol. skolos, kurias amerikiečiai turi savo vyriausybei. Teisėjas Benjamin Novoselsk, kuris pravedė šią palikimo bylą, įteikdamas atitinkamam pareigūniui čekį 271,956.38 dol. sumoje, pažymėjo, kad tų pinigų nesunaudojusių tulaeto dangčiams pirkti.

— Washingtono General Accounting Office praneša, kad yra patarta pagerinti maisto kortelių išdavimo būdą Illinois departamentui. Illinois stokoja procedūros taisyklių, nes auditoriai rado, kad iš 115 atvejų Illinois tikrintų formų, 26 buvo neteisingai išspręstos.

— Bostono universitetas pradėjo ruošti afganų laisvės kovotojų 30 asmenų būti žurnalistais, pagal Amerikos apmokamą programą. Šis kursas bus pravestas Pakistane.

— Washingtono esanti CIA agentūra kreipėsi į 18 Amerikos miestų policijos vadų, kad leistų tiems policininkams, kurie turi tinkamas kvalifikacijas, pereiti į agentūros veiklą. Jie būtų paruošti žvalgybos darbams, o ypač terorizmo išaiškinimo programai.

— Ann Arbor grupė žmonių, iš viso 17, išvažiavo į Nicaragvą su medicinos reikmenimis, kad padėtų Nicaragvos liaudžiai, protestuodami prieš Amerikos remiamą Nicaragvos kovotojų, norinčių savo kraštui laisvės.

Amerikos ir Japonijos ekonominės problemos

Manevrai žemėje, ore ir vandenyne

Washingtonas. — Amerika ir Japonija pranešė, kad susitarė plačiais pagrindais koordinuoti savo ekonominę politiką ir kelti abiejų kraštų ekonominį lygį.

Pagal tą susitarimą, Japonija tuojau pat, šalia kitų sutartų dalykų, sumažina savo procentus. Amerika iš savo pusės sutinka sulaukyti dolerio kritimą prieš yeną.

Išdo sekretorius James A. Baker ir Japonijos Finansų ministeris Kūchi Miyazawa, kurie vedė pasitarimus San Francisco mieste kelis mėnesius, pagaliau sutarė suderinti savo industrinių kraštų ekonomiją.

Japonijos centrinis bankas tuoj sumažino paskolų mokesčius nuo 3.5 iki 3%. Tai pats mažiausias procentas Japonijoje nuo pat karo pabaigos.

Kariniai manevrai

Šiuo metu vyksta Amerikos ir Japonijos kariniai manevrai. Abiejų kraštų karinės pajėgos „kovoja“ prieš neįvardintą priešą, kurį galima tik įsivaizduoti. Manevrų kodas yra Keen Edge. Pagal sutartį, Amerika turi ginti Japoniją, jei ji bus atakuojama. Panašūs pratimai būdavo ir anksčiau, tačiau šiuose pratimuose kur kas daugiau pabrėžiamas bendradarbiavimas karinėje srityje, o ypač karo aviacijoje.

Kadangi sovietų jėgos yra žymiai sustiprintos Azijoje laivais ir lėktuvais, tai ir šie manevrai pasižymi dideliu jėgų sutelkimu ir bendru vadovavimu visoms jėgoms. Amerikos generolai yra labai patenkinti japonų atsižvelgimu į bendrą reikalą.

Tie patys tikslai

Japonų vadai suprato, kad Amerikos kariniai tikslai Azijoje yra tie patys, kaip ir jų pačių. Japonijos premjeras Nakasone pareiškė, kad jie nori būti tikri vakariečių sąjungininkai, kas dar prieš dešimtmetį buvo sunku įsivaizduoti. Japonija dalinasi visomis technologijomis žiniomis su Amerika. Rugsėjo mėnesį pranešė, kad įsijungia ir į Strateginio apsigynimo programą.

Japonija sutiko su Amerikos pasiūlymu, kad jie patys turi saugoti savo sienas tūkstančio mylių atstume vandenynuose. Tokiu būdu Amerika gali savo septintąjį laivyną perkelti į Indijos vandenyną arba ir į Persų Golfo vandenį, be pavojaus, kad nebus patirliuojama vakariniame Pacifike.

Gorbačioviui nepatinka

Pirmą kartą Japonija sako si pasijutusi saugi, galėdama dalyvauti tokio didelio pobūdžio manevruose, kuriuose dalyvauja armijos, laivyno ir aviacijos pajėgos. 10,000 Amerikos karių, 100 kovos lėktuvų ir 12 karo laivų atvyko į šiuos pratimus. Manevrų pagrindas yra kaip geriau apginti Japoniją nuo priešų.

Prieš keletą dienų Sovietų Sąjungos lyderis M. Gorbačiovas pasakė, kad Amerika, Japonija ir Pietų Korėja norintys suorganizuoti naują Azijos pavidalo NATO. Japonijos karo jėgų vadas gen. Shigehiro Mori pasakė, kad jie gali to nebijoti, nes Japonijai dabar dar draudžiama tokiuose paktuose dalyvauti.

Prieš 15 metų panašūs manevrai būtų sukėlę Japonijoje didelę protesto prieš vyriausybę bangą, šiuo gi metu japonai tai priima, kaip būtinybę, sako jų nuomonių tvrinėjimo biurai.

KALENDORIUS

Lapkričio 5 d.: Letas, Bertilė, Auktumas, Judrė.
Lapkričio 6 d.: Leonardas, Edvina, Asvydas, Vigaudė.

ORAS

Saulė teka 6:26, leidžiasi 4:42.

Temperatūra dieną 50 L, naktį 41 L. Debesuota, retkarčiais lietus.

SKAUTYBĖS Mikalojus

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŪ RAMOVĖ
Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

RAŠYTOJOS ČIURLIONIENĖS MINĖJIMAS

Sofija Čiurlionienė

Rašytojos Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės, buvusios pirmosios lietuvių skautų vadovės, 100 metų gimimo sukakties minėjimą skautams ir visuomenei Chicagoje spalio 26 d. suruošė „Aušros Vartų“, „Kernavės“ ir „Nerijos“ tunti.

Minėjimas vyko Lietuvių Tautiniuose namuose. Dalyvavo daugiau negu 130 asmenų, jų tarpe ir keletas pagerbiamosios giminaičių ir jų šeimos nariai — S. Čiurlionienės antros eilės pusseserė Sofija Grauzinienė, kritikto dukterė skautininkė Julija Janonienė ir Mikalojaus K. Čiurlionio sesers sūnus inž. R. Karuža. Pagerbdama pirmąją Seserijos vadę, minėjimas iš Clevelando atvyko dabartinė Vyriausia skautininkė vs tn Stefa Gedgaudienė ir Chicagoje gyvenančios buvusios Vyriausios skautininkės vs Malvina Jonikienė vs Irena Kerelienė ir vs fil Danutė Eidukienė. Dalyvavo ir Akademinių skautų sąjūdžio pirm. vs fil Kęstutis Ječius. Šios kultūrinės popietės dalyvių tarpe buvo ir istorikė dr. Vanda Sruogienė, liuanistas prof. dr. Petras Jonikas, poetas Kazys Bradūnas, rašytojai Nijolė Užabalienė ir Juozas Toliušis ir kt. Dalyvių daugumą sudarė plačiosios skautiškos šeimos nariai ir narės.

Minėjimą 3 val. p.p. pradėjo „Aušros Vartų“ tunto tūntininkė vs Alė Namikienė, rengėjų vardu pasveikindama susirinkusius ir dalyvius pristatydama Vyriausią skautininkę vs tn Stefą Gedgaudienę, buv. Lietuvos generalinę konsulę ir „Aušros Vartų“ tunto globėją s. Juzę Dauzvardienę bei kitus kviečius svečius ir viešnius. Chicago skautų vardu Vyriausioji skautininkė buvo pasveikinta prisegant jai puošnų gėlių korsažą.

Minėjimo rengimo komiteto pirm. vs Janina Mikutaitienė, vadovavusi šiai kultūrinei popietei, trumpai apibūdini Sofiją Kymantaitę-Čiurlionienę, paskaitą skaityti pakvietė Dalį Sruogaitę-Bylaitienę. Paskaita prelegentės buvo kruopščiai paruošta ir įdomiai perduota, pristatant S. Čiurlionienę kaip asmenį, rašytoją, pedagogę, visuomenininkę, tautodailės ir tautinės kultūros apraiškų puoselėtoją, kovotoją už moterų teises ir skautų vadovę. Paskaita buvo pajavairinta S. Čiurlionienės raštų ištraukomis, vaiz-

džiai skaitomomis vyr. skautų Ritos Bartuškaitės ir Aušrinės Mikutaitytės. Viena ištrauka, skaitoma ok. Lietuvoje gyvenančios aktorės Doloresos Kazragytės, klausytojams buvo perteikta magnetofoninio įrašo formoje.

Po paskaitos aštuonios grakščios sesės, vadovaujamos Silvijos Radvilienės, akordeonu grojant sk. vyčiui Viktoriui Puodžiūnui, puikiai atliko svajingąją sadutę ir vikriąją audejėlę. Ps. Svajonės Kerelytės vadovaujamas „Gabijos“ draugovės sesių šeštukas, akordeonu palydint sk. vyčiui Tomui Stroliai, sudainavo tris dainas.

Po programos trumpą žodį tarė Seserijos Vyriausioji skautininkė vs tn Stefa Gedgaudienė, sveikindama čikagietes seses už šios kultūrinės popietės surengimą, pagerbiant daugiatalentę mūsų pirmąją Lietuvos Skautų vadę.

Visoms programos atliktoms ir minėjimo rengėjoms padėjo vs. Janina Mikutaitienė ir vs Alė Namikienė, o tūntininkės s. Rūta Daukienė ir vs Irena Regienė rengėjų vardu visas apdovanojo puikiais rožėmis.

Po minėjimo visi dalyviai vaisinoti sesių paruošta kavute, sumuštinėliais ir gardžiais kepiniais, dalindamiesi minėjimo išpuošniais.

Didelio susidomėjimo susilaukė S. Kymantaitės-Čiurlionienės raštų, nuotraukų, laiškų ir straipsnių apie ją parodėlė. Vienas stalas buvo skirtas ir knygoms apie Mikalojų Konstantiną Čiurlionį. Parodėlė iš D. Bylaitienės surinktos medžiagos kruopščiai ir skoningai paruošė vs Eleonora Šalčiūnienė.

Pasivaikšiusios sesės skautininkės, dalis viešnių ir svečių, susirinkę dešinėje salės pusėje, dar ilgokai dainavo, dainoms akordeonu mieliai pritariant Tomui Stroliai. Neturėjo progos prie šio choro savo skardžiai balsais prisidėti tik „Aušros Vartų“ tunto Sofijos Čiurlionienės būrelio vyr. skautės — šios popietės vaisių šeimininkės — jos, vykdydamos savo išpareigojimą, tvarkė stalus ir virtuvėje besirenkančius indus.

Minėjimas buvo sėkmingas, ir visos rengėjos, kad ir nuvargusios, skirstėsi patenkintos šio renginio kukliai pagerbūsios savo buvusios vadovės sukaktį.

Žygiuoja šių metų JAV Vidurio rajono stovyklos Rake stovyklautojai ir stovyklautojos. Nuotr. J. Tamalaitis

PUOTA JŪROS DUGNE

Chicago jūros skautininkų, kių „Grandies“ tradicinė „Puota jūros dugne“ šiemet buvo suruošta spalio 18 d. Jaunimo centro didž. salėje. Daug teko padirbėti sesėms ir broliams salę pavertiant jūros dugnu su įmantriai iškabintais tinklais ir judančiomis žuvytėmis. Čia daugiausiai pasidarbovo gintarės Laura Lapinskienė ir Daina Rudaitienė, talkinamos būrio jaunujų „Nerijos“ tunto, sesių. Daug darbo įdėjo ir jūrų skautininkai Antanas Levanas ir Ramutis Rubas. Pagrindiniai šio įvykio organizatoriai buvo „Grandies“ vadas vs Leopoldas Kupcikevičius ir vs dr. Algis Paulius — jiems ne tik įvairiomis rengimo detalėmis rūpinantis teko, bet nemažai pasidarbuoti reikėjo ir svečius kviečiant, o jų puoton susirinko daugiau negu 300. Šiame vakare buvo jaučiamas jūrinės šeimos vieningumas — dalyvavo ir visai jauni ir vidutinio amžiaus, ir sidabriniais plaukais pasipuošę. Ir visiems buvo malonu bendrauti ir linksmintis, nejučiant jokių „generacijų skirtumų“. Čia teko matyti sūnus kviečiant šokiui mamytės ir jaunas seses smagiai šokinant savo senelius ir tėvelius.

Vakarui vadovavo vs Leopoldas Kupcikevičius. Linksmą programą atliko populiarusis „Tauro rago“ orkestras, vadovaujamas vs Vlado Vijekio. Gausių dovanų paskirstymą pravedė jvs Aldona Gasnerienė, talkinama vs Irenos Kerelienės.

Trumpeje oficialioje dalyje buvo prisiminti ir pagerbti jūrų skautai ir skautų vadovai daug darbo įdėję organizuojant ir praveddami šios vasaros būriavimo stovyklą ir vadovavę JAV Vidurio rajono stovyklos jūrų skautų ir skautų pastovykloms. Padėka išreikšta ir dovanėlės įteiktos jvs Violetai Paulienei ir gintarei v.v. Giedrei Garbonkieni, jvs Vaciu Maciežai ir jvs Julijai Butkui. Šių metų „Grandies“

žymeniui buvo pagerbtas jvs Algis Maurukas. Pasveikinti buvo ir vasarą vykusioje Mackinack regatoje savo klaseje primąją vietą laimėjęs burlaivio „Audra“ kapitonas jvs dr. Kęstutis Aglinskis ir jo sūnus j. budys dr. Audrius Aglinskis. Keistu sutapimu laimėtoji taurė jiems buvo Chicago jachtklube įteikta vos kelias valandas prieš „Puotą jūros dugne“. Taigi su šia taurę jie ir atvyko į jūrinę puotą; o dr. Audrius, gyvenęs Hawajų salose, turėjo galimybę bent dalį svečių supažindinti su savo „undine“ — žmona Elenute (Bradūnaite) ir naujagime dukrele Vaiva, trumpam šion puoton atvykusiomis.

Vakarais buvo sėkmingas ne tik gausiais svečiais ir gera nuotaika, bet ir jų paliktais „žaliukais“ taip reikalingais jūrinio skautavimo paramai.

RUOŠKIMĖS TAUTORAMAI

Chicago tuntų vadovybės pakviesta komisija jau pasiruošė praveisti „Tautoramą“ skautams, skautėms, jūrų jauniams ir jaunėms, vilkiukams, paukštytėms, ūdrytėms, ir bebrams. „Tautorama“ įvyks sekma-dienį, lapkričio 16 d. Visi minėti broliai ir sesės (uniformuoti) renkasi 10 val. ryto Jaunimo centro II-jo aukšto koridoriuje. Būreliai ir skiltys atskirose stotyse atliks tautinio pobūdžio pratimus ir užsiėmimus pagilinti savo žinias apie Lietuvą ir jos kultūrą. Visi vadovai ir vadovės prašomi pasirūpinti, kad jų vietos būtų pilnai dalyvauti užsiėmimuose. Prašoma kontaktuoti tėvus ir gauti jų užtikrinimą, kad skautukai, kės bus laiku atvežti į Jaunimo centrą. Įtikinkite tėvus šio renginio reikalingumu jų vaikams.

Šių metų būriavimo stovyklos dalis dalyvių. Nuotr. Laimos Pauliūtės

KERNAVĖS TUNTO SUEIGA

Šį šeštadienį, lapkričio 8 d., 1:30 val. p.p. Jaunimo centro maž. salėje vyks „Kernavės“ tunto sueiga. Visoms kernavietėms dalyvavimas privalomas. Visos sesės dalyvauja pilnose išieginėse uniformose. Tėveliai ir svečiai kviečiami dalyvauti. „Atsargon išėjusių“ sesės ir vadovės šioje sueigoje labai laukiamos.

NAUJI SKAUTYBĖS FONDO ATSTOVAI

Chicagoje fondui atstovauja v.s. Irena Kerelienė, 8710 West 123rd St., Palos Park, IL 60464 (tel. 312-361-4770). Prieš ją atstovavusią fil. Aleksandrą Likanderienę, jos įdėtą darbą vertiname ir liekame dėkingi.

Toronto naujas atstovas — v.s. Vytautas Skrinškas, 116 Wincott Dr., Weston Ont., M9R 2P6 (tel. 416-249-4591). Buvusiam ilgamečiui atstovui v.s. Vladui Morkūnui už talką didelį skautiškas ačiū! Londone, Ont., atstovo pareigas apsiėmė v.s. Leonas Eimantas, 170 Kent St. Apt. 904, London Ont., N6A 1L4 (tel. 519-438-7305).

SOCIALINIS SKYRIUS LS FONDE

Lietuviškos Skautybės fonde balandžio 13 d. buvo įsteigtas Socialinis skyrius, įnešant kason 5,000 dol. pradinį kapitalą. Skyriaus tikslas — pagal išgales teikti moralinę ir materialinę paramą į varganelaimę patekusiems broliams ir sesėms.

SKAUTIŠKI ĮVYKIAI

Chicagoje
Lapkričio 16 d. — Chicago skautininkų, kių Ramovės iškilminga sueiga Jaunimo centro maž. salėje.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays. Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$53.00. foreign countries \$53.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesutūniami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—1:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuožniara. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
(Anglija) nuimami ofisai
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (viešia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12:30 6 v.v.

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą, pirm. ir ketv. 1:20-5:00, antr. ir penkt. 10:4-12:02 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsišipusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-licance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12:30 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 1 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnėlės,
tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Rūpestis žmogui yra kas rūdis geležiai.
Žydy priežodis

DR. IRENA KURAS
KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7, Antr. ir ketv. 9-12, Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-6-9, antr. 12-0; penkt. 10-12; 1-6

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIORA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

JAV Vidurio rajono stovykloje Rake. Iš k. LSS Brolijos Vyriausias skautininkas vs fil. Kazys Matonis, „Nerijos“ tunto vadovė jvs Violeta Paulienė ir LS Brolijos jūrų skautų skyriaus vedėjas jvs fil dr. Algis Paulius. Nuotr. Laimos Pauliūtės

Bažnytinei provincijai

ŠEŠIASDEŠIMT METŲ

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika aprašė, kaip iškilmingai Panevėžyje ir Kaune buvo paminėta Lietuvos bažnytinės provincijos 60 metų sukaktis. Negalime ir mes to įvykio negirdomis praleisti, nes tai buvo didelės reikšmės pertvarkymas Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pirmame dešimtmetyje.

Išsilaisvinusioje iš carų ir vokiečių vergijos, nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje iš pat pradžių buvo daug problemų. Po sukilimo prijungus Klaipėdą prie Lietuvos, mūsų krašte veikė net trys teisinės sistemos, pačioje Lietuvoje galiojo iš Rusijos paveldėtieji įstatymai, Klaipėdoje tebeveikė vokiečių „Buergerliches Gesetzbuch“, o Suvalkijoje — Napoleono kodeksas.

Panašus susikaldymas buvo ir bažnytinės administracijos srityje. Pagal ankstyvesniais carinės okupacijos metais (1798 m., 1847 m. ir 1907 m.) padarytus susitarimus Vilniaus ir Žemaičių vyskupijos priklausė Mohilevo metropolijai. Seinų vyskupija priklausė Varšuvos arkivyskupijai. Klaipėdoje pagal 1934 m. konvenciją bažnytiniai reikalai turėjo būti autonomiški. Tuo metu Klaipėdos krašte buvo keturios katalikų parapijos. Iš jų nebuvo kaip sudaryti vyskupijos, bet nebuvo galima įjungti ir jų kūrė Lietuvos dekanata.

Toks įvairių vietų priklašymas svetimoms metropolijoms buvo labai nepatogus atgavus nepriklausomybę ir toms sritims įeinant jau ir nepriklausoma Lietuva. Tuo rūpinosi Lietuvos žmonės ir Vatikanas. Vatikanas parodė prielankumą Lietuvai ir sudaryti planus šių reikalų sutvarkymui savo įgaliotiniams paskyrė arkiv. Jurgį Matulaitį, kuris buvo padarytas apaštališkuoju vizitatoriumi Lietuvoje. Šis didžios dvasios lietuvis labai gerai pažino Lietuvos reikalus ir lietuvių troškimus ir turėjo pasiūlyti Vatikane. Tai jam ir pavyko sudaryti pagrindus Lietuvos bažnytinei provincijai, ir kurią įėjo visos tuo metu nepriklausomos Lietuvos ribose buvusios žemės.

Arkiv. J. Matulaitiui buvo dar viena palanki aplinkybė šį reikalą sutvarkyti, kad tuo laiku Lietuvos užsienio reikalų ministeris buvo vėlybesnis Vilniaus arkivyskupas Mečislovas Reinsys. Jiedu ir pasirinko tokį planą: sudaryti iš visų nepriklausomon Lietuvos įeinančių žemių Lietuvos bažnytinę provinciją, atnaujinti diplomatinis santykius su Vatikanu ir po to galutinai sutvarkyti santykius su Vatikanu, Lietuvai pasirašant konkordatą. Jiedviem besidarbaujant pavyko pasiekti tai, ką savaigo pasiekti karalius Mindaugas ir Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas Didysis.

Ir taip 1926 m. balandžio 4 d. per Velykas buvo paskelbta vadinaamoji apaštališkoji konstitucija „Lithuanorum Gente“, kuria buvo įsteigta nauja Lietuvos bažnytinė provincija. Dokumento pradžioje pagiriamas lietuvių tautiškėjimui ir skelbiama, kad geresniam lietuvių religinio gyvenimo ugdymui, sudaroma Lietuvos bažnytinė provincija iš penkių vyskupijų: Kauno metropolijos ir Kaišiadorių, Panevėžio, Telsių, Vilkaviškio vyskupijų. Klaipėdos kraštas atskiriamas nuo priklausomumo vokiečių bažnytinei provincijai ir sudaroma savaranki prelatūra, bažnytinis terminas — Prelatura nullius, kuri pavadama Telsių vyskupo Justino Staugaičio administravimui. Numatant, kad Vilnius

gali grįžti Lietuvai, tame dokumente suminima, jog pagal reikalą gali būti kitų pakeitimų šios bažnytinės provincijos sąraše.

Šiuo nauju dokumentu, kuris pagal pirmuosius žodžius vadinamas „Lithuanorum Gente“, buvo įsteigtos penkios vyskupijos, 50 dekanatų ir apie 500 parapijų. Visi kunigai paliekami tose pačiose vietose. Vyskupijų vadovais buvo paskirti pasižymėję lietuvių patriotai. Kauno metropolitu paskirtas arkiv. J. Skvireckas, Sv. Rašto vertėjas, Panevėžio — žinomas socialinio ir visuomeninio gyvenimo puoselėtojas K. Paltarokas, Vilkaviškio — A. Karosas su koadjutorium vysk. M. Reiniu, Telsių — J. Staugaičius, Kaišiadorių — daug veikęs prieš Lietuvos krašto lenkinimą J. Kukta. Tuo būdu visa nepriklausomos Lietuvos teritorija iš svetimų vyskupų žinios perėjo į lietuvių vyskupų rankas ir lietuviams su Bažnyčios vadovybe susisiekti nebereikėjo per svetimuosius tarpininkus, o tiesiog su Šventuoju Sostu.

Arkiv. J. Matulaitis ta proga galėjo pasakyti: „Apaštalių Sostas, taip greitai ir taip svarbiais reikalais ir dar tokia gražia forma atlikdamas Lietuvos Bažnyčios ir Tautos naudai, parodė tikrą atjautimą Lietuvos reikalų ir norėjo išreikšti Lietuvai ypatingą palankumą“.

Kitas svarus autoritetas — vysk. P. P. Bučys apie Lietuvos bažnytinės provincijos įkūrimą galėjo atsiliiepti: „Popiežiaus Pijaus XI pirmąsias istorines reikšmes darbas, bažnytinės provincijos sudarymas, užbaigė nepriklausomos Lietuvos kūrimo darbą, nes mūsų valstybė padarė dvasinę sritįje pilnai sutvarkytą. Jei šis didysis popiežius tik tą vieną darbą būtų Lietuvai padaręs, jo vardas turėtų likti amžinai aukso raidėmis išrašytas mūsų istorijoje“. Net ir prancūzų bei italų teisininkai (Ruze, Gianini) labai aukštai šį žygi įvertino. Vėliau, kaip žinome, tas Lietuvos bažnytinės provincijos sudarymas buvo dar patvirtintas Lietuvos sutartimi su Vatikanu — konkordatu, pasirašytu 1927 metais.

Žinoma, dabar visų mūsų troškimas yra, kad greičiau ir Vilniaus arkivyskupija būtų įjungta į Lietuvos provinciją, ir tai be abejo, ateis. Tik prie dabartinės okupanto tvarkos čia yra sunkumų. Jul Vilniaus vyskupas J. Steponavičius yra okupantų išstremtas. Okupantas kliudo jo grįžimą. Išstremtas dėl to, kad jis nenusiėmė neleistiniems okupanto potvarkiams. Vatikani nusileisti ir pripažinti tą išstremimą, paskiriant kitą vyskupą, neišvengia. Vilnių įjungiant į Lietuvos bažnytinę provinciją, čia jau būtų Lietuvos bažnytinis centras. Vyskupu reikalinga katedra, o ji dabar pagrobta, paversta parodų ir koncertų sale. Tvarant Vilniaus arkivyskupijos reikalus, reikėtų susitarti su vyriausybe, o koks galimas susitarimas su okupantu. Maskva net neleidžia popiežiumi atvykti į krikščionis, kad geresniam lietuvių religinio gyvenimo ugdymui, sudaroma Lietuvos bažnytinė provincija iš penkių vyskupijų: Kauno metropolijos ir Kaišiadorių, Panevėžio, Telsių, Vilkaviškio vyskupijų. Klaipėdos kraštas atskiriamas nuo priklausomumo vokiečių bažnytinei provincijai ir sudaroma savaranki prelatūra, bažnytinis terminas — Prelatura nullius, kuri pavadama Telsių vyskupo Justino Staugaičio administravimui. Numatant, kad Vilnius

gali grįžti Lietuvai, tame dokumente suminima, jog pagal reikalą gali būti kitų pakeitimų šios bažnytinės provincijos sąraše.

Koncerto ir poezijos rinkinio sutiktuvių dalyviai: Rama Bublūtė — skaitytoja, Kristina Kuprevičūtė — akompaniatorė, solistė Daiva Mongirdaitė, poetas Balys Gaidžiūnas ir Edas Kijauskas — skaitytojas.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

BALIO GAIDŽIŪNO ŠVENTĖ

Naujo poezijos rinkinio sutiktuvės, amžiaus ir kitokios sukaktys

(P. baiga)

„...Nešuos pareigą tėvų

Pokalbyje su naujosios knygos sutiktuvių ir koncerto rengėjais B. Gaidžiūnas apie savo kūrybą taip sako: „Rašau taip ir tiems, su kuriais man sekasi lengvai susikalbėti. Neatiduodu jokios duoklės vadinamai modernistinei rašybai, kuriai išsifruoti reikia kelių žinovų, kuri neturi reikalingų skrybros ženklų. Visada atsimeinu Mykoloičio-Putino pasakymą „Aš tokios poezijos nemokėčiau ir nenorėčiau rašyti. Kažkokios žodžių kombinacijos. Neaišku, kodėl jos tokios, o ne kitokios, kas jomis norėta pasakyti ar nieko nenorėta pasakyti. Man žodis vis dar ir prasmė turi“. (Ši citata paimta iš Putino raštų redaktoriaus Aleksandro Žirgulo pasikalbėjimo su autoriumi Putinu 1962 m.).

Naujajame poezijos rinkinyje Gaidžiūnas, kaip ir ankstyvesniuose, tebėra jautriai ištikimas savo gimtajam kraštui ir savo žmonėms. Jis ir šiame rinkinyje nieko neverčiaus nuo sosto, tik tęsia ilgąsias giesmes išstremtiesiems, tremty žuvusiems ir mirusiems, negalintiems ir prarastiems, negalintiems ir prarastiems. Vėliau, kaip žinome, tas Lietuvos bažnytinės provincijos sudarymas buvo dar patvirtintas Lietuvos sutartimi su Vatikanu — konkordatu, pasirašytu 1927 metais.

Žinoma, dabar visų mūsų troškimas yra, kad greičiau ir Vilniaus arkivyskupija būtų įjungta į Lietuvos provinciją, ir tai be abejo, ateis. Tik prie dabartinės okupanto tvarkos čia yra sunkumų. Jul Vilniaus vyskupas J. Steponavičius yra okupantų išstremtas. Okupantas kliudo jo grįžimą. Išstremtas dėl to, kad jis nenusiėmė neleistiniems okupanto potvarkiams. Vatikani nusileisti ir pripažinti tą išstremimą, paskiriant kitą vyskupą, neišvengia. Vilnių įjungiant į Lietuvos bažnytinę provinciją, čia jau būtų Lietuvos bažnytinis centras. Vyskupu reikalinga katedra, o ji dabar pagrobta, paversta parodų ir koncertų sale. Tvarant Vilniaus arkivyskupijos reikalus, reikėtų susitarti su vyriausybe, o koks galimas susitarimas su okupantu. Maskva net neleidžia popiežiumi atvykti į krikščionis, kad geresniam lietuvių religinio gyvenimo ugdymui, sudaroma Lietuvos bažnytinė provincija iš penkių vyskupijų: Kauno metropolijos ir Kaišiadorių, Panevėžio, Telsių, Vilkaviškio vyskupijų. Klaipėdos kraštas atskiriamas nuo priklausomumo vokiečių bažnytinei provincijai ir sudaroma savaranki prelatūra, bažnytinis terminas — Prelatura nullius, kuri pavadama Telsių vyskupo Justino Staugaičio administravimui. Numatant, kad Vilnius

gali grįžti Lietuvai, tame dokumente suminima, jog pagal reikalą gali būti kitų pakeitimų šios bažnytinės provincijos sąraše.

TEN, KUR LAISVĖ GIMĖ VINCAS ŠALČIŪNAS

1631 m. įkurtas Portland miestas yra didžiausias Maine valstijoje (arti 62,000 gyv.). Jo senamiestis yra prie Fore upės ir Casco įlankos, palypėjęs ant aukštos kalvos. Istorijos tekmėje miestą išliko trys didelės nelaimės. 1676 m., indėnams užpuolus atėivių koloniją, jos gyventojai išbėgiojo į artimas salas, iš kurių ne visi grįžo. 1795 m. britai užpuolė miestą ir sudėgino beveik visus pastatus. Pagaliau 1866 m. gaisras vėl sulygino miestą su žeme.

Dėl svarbaus prekybos uosto Portlandas greitai atsistatė. Turtingieji statėsi ištaigingas vilas, kurių kelios išliko iki dabar. Laivų stiebams į Angliją gabenti agento G. Tate namas su puošniais vidaus įrengimais, Wadsworth-Longfellow plytinė vila, kurioj vaikystę praleido poetas H. W. Longfellow, Victoria vila, statyta iš rusvo akmens itališku stilium ir keletas kitų. Bet turbūt svarbiausias istorinis pastatas yra medinė, keliaukštė Portlando observatorija, kuri būdavo naudojama siųsti signalus iplaukiantiems laivams ar šeimos laukti iš jūros grįžtančių žvejų. Šio rusvais gontais dengto šešiakampio bokšto viršuje yra balta patalpa su platforma aplinkui, iš kurios matyti vandenynas, įlanka, uostas ir visas miestas. Tai reto grožio reginys!

Apie 4 mylias į pietus pavažiavus, yra švyturys, pastatytas 1791 m. George Washingtono įsakymu. Tai seniausias ir dar tebeveikiantis švyturys visam

prakalbos pasibaigė...“ Bet „kadangi čia buvo padaryta kitaip negu buvau komiteto prašęs, padarysiu kelias pastabas. Jei esu sulaukęs tokio rimto amžiaus, daugiausia nuopelnų turiu ne aš, bet miela Nastutė. Ji 1944 žiemą sugėbė labai rizikuodama pakliūti į Gestapo nagus, prasilaužti pro stiprias mūsų kalnimo užtvargas kritišku momentu, kada bado smėlia jau buvo berašanti lydrastį ir anapus...“ „O su mano metiniais minėjimais reikia būti atsargiems. Mano mama per pasaulinį karą persigūsi visas epidemijas, turėjusi plaučių uždegimą, 12 metų buvusi išstremta į Sibirą, grįžo į Lietuvą ir mirė 104 metų...“ „Ir aš turėjau visokių bėdų gyvenime...“ „Prasidėję su mano metū skaitais, prapulsite...“

Ir trečioje pastaboje Gaidžiūnas su šypsena komentavo: „Kam tokia akivaizdinė neteisybė? Lietuvos krikščionys organizatoriai tą krikščioniją nauja net šimtu metų, o mane tuoj pat pasendina dviem mėnesiais...“ „Esu dėkingas visiems, kurie atėjo ir padarė mane daug džiaugsmo. Tikiuosi, kai išeis kita knyga, jau proza rašyta, vėl susitiksim“.

Kiti apie naują poezijos rinkinį

Sekmadienį rengėjai buvo Gaidžiūnų pakviesti padėkos pusryčiams į jų sodybą Kritlande, apie 10 mylių nuo Clevelando. Jų žavi sodyba su 22 akru laukais ir miškais yra žinoma, kaip kultūrinį gegužinių susitikimo vieta vasaros mėnesiais. Malonaus

krašte. Jo stambus, baltas bokštas stovi šalia grakščios pagalbinio pastato su raudonų čerpių stogu. Už kokios mylios, saloje matyti kitas panašus švyturys. Visa ši grupė su mėlynu Atlantu fone daro pasigėrėtiną įspūdį.

Važiuojam toliau miško keliu, virš kurio medžiai susisiekia sudarydami pasakišką gražų tunelį. Ir taip kelias mylias! Privaziavę Cape Elizabethą, randam dar kitą naują. Čia baltuoja ne vienas, o du švyturiai arti viens kito, kurie, lyg kokie dvynukai, švelnių vakaro saulės spindulių apšviesti, derinasi su dangaus ir vandens mėlyne.

Kelias tai priartėja, tai vėl tolsta nuo vandenyno. Užsakam į vieną kitą kurortinę vietovę. Visur gražu, vasarnamiai baltai dažyti, o aplinka dvelkia ramybe, kaip kurortams pridera, bet žmonių gatvėse nedinga. Ties Goose Rocks kaimu jūros krantą sudaro didžiuliai, apvaliai nudailinti, smėlio spalvos akmenys, kuriuos vietomis pakeičia juodos, suraitytos, su smailiom viršūnėmis uolos. Panašiai krantais ir Cape Porpoise vietovėje, tik čia yra uolose išgraužti tuneliai, ir kuriuos potvynio ar audros metu patekęs vanduo švirktu ištrykšta stipriai snypšdamas.

Maine pietiniam pajūryje yra kuklus Yorko miestas (8500 gyv.). Toje vietoje 1623 m. įsikūrė pirmoji britų kolonija, kuri taip klestėjo, kad jau 1642 m. jau buvo suteiktos miesto teisės. Tai buvo pirmasis miestas šiaurinėje Amerikoje. Arti jo yra York Harbor ir York Beach vietovės, kur New Yorko ir Philadelphiajos pirkliai ir turtovaliai po pilietinio karo statėsi prabangius vasarnamius, panašiai kaip Bar Harbor. Gražus smėlio paplūdimys sutraukia tiek daug vasarotojų, kad automobilių judėjimas ar pastatymas beveik neįmanomas. Čia dailininkas, suradęs vietą prie pat jūros kranto ir savo paveikslus ant dengtos automašinos iškabinęs, laukia pirkėjų.

pasizmonėjimo ir pasivaishinimo metu teko matyti ir daug laišku, rašytų Gaidžiūnams naujosios knygos pasirodymo proga. Neiškenčiau ir keletą charakteringesnių frazių iš tų laišku įsirašiau ir į savo bloknotelį. Manau, kad Balio bičiuliai manęs už tai smarkiai nebars. Stasys Santvaras rašo: „Džiaugiuosi, kad rašai, džiaugiuosi, kad dar plazda kūrybinė mintis... Tegu Poezijos mūza veda Patį į aukštus kalnus!“ Ceslovas Grincevičius: „Tegu tie į posmus sudėti žodžiai nenutilsta per amžius“. Jurgis Jankus: „Dėkui Tau už sveikinimus ir gražią dovaną — net septyniadesimt penkis skausmingų žodžių puokštes, žodžius, kuriuosin sudėtas skaudus mūsų Tautos likimas. Ačiū ir už tai, kad vis randi ką pasakyti. Ir pasakyti taip, kaip kiti nesako“.

Genovaitė Breichmanienė: „Tuoj pat perskaičiau, o kai kurias vietas ir po keletą kartų... Daug širdgėlos ir skausmo, nes juk mes visi esame kaip paukščiai iš išdraskytų lizdų...“ Bronys Raila: „Iš visos širdies dėkoju už „Saulėtas ir rūscias dienas“, kurios tokios pat mano padangėje ir mano pastarųjų penkių dešimtmečių gyvenime. Būdavo ir būna nemaža saulės, — bet nestinga ir rūstumo. Jūsų toji knyga santvarkos ir formos atžvilgiu yra tikras perlas bukinistui — tikrai gražiai ir originaliai sugalvotas leidinys. Ir kartu saulėtos nostalgija: „... Kaip gera būtų grįžti į tėviškę ir vėl išgirsti seniai dainuotų dainų“...“

Ir užsklandai. Visi linkėjimai, išgirsti naujojo poezijos rinkinio sutiktuvėse, jo amžiaus ir brandaus kūrybinio derliaus prisiminimas čia Clevelande ir kitur tebūna priimtas ne vien kaip pagarbus pareiškimas, bet ir nuosirdi užuomina, kad Balio Gaidžiūno ir jo kartos giesmės dar nebaigta. Ji laukiama ir mielai bus klausoma ir toliau. Tegu jo paties žodžiais: „Prabėgusi mana jaunystė paukščiu skrenda. Atgieda praeitį ir niekad nenutyla“.

JAUNIMAS RYTŲ BLOKE

K. BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Sovietų S-gos pavyzdžiu ir rytų bloko valstybėse yra įsteigtos komunistinės jaunimo organizacijos. Tačiau KP vadai yra labai nusivylę priaugancia karta, kadangi ir po 40 m. nepavyko jaunimą laimėti Lenino idealams. Į komunistinį pasaulį jis žiūri didžiausia apatiškai.

Cekoslovakijos (1987 m. čia vyks komjaunimo suvažiavimas) komjaunimo sekr. Jan Fojtik skundžiasi, kad į jaunimo gyvenimą didelę įtaką turi vakarų pasaulis.

Prahos u-to rektorius pareiškė, kad daugumas studentų nekreipia jokio dėmesio į marksizmą-leninizmą, stengdamiesi taip pat atitolinti nuo politinio gyvenimo. „Tokio gyvenimo kaltininku yra mokytojai“ — pareiškė rektorius.

Tuo klausimu siūlomos svarstybos. Tačiau ir SS-gos referentė V. Skaržinska prisipažino, kad ji pati savimi nepatenkinta, pvz. negalėdama atsakyti į tokį studentų klausimą: žuvus kapitalizmui, kas toliau gamins kompiuterius ir juos tobulins?

Slovakijoje kaltinama Bažnyčia bei Miuncheno radijo stotis.

Panašiomis problemomis gyvena Vengrijos komjaunimas ir jo vadovai, kurie spaudos skiltyse puolami už

nesugebėjimą mobilizuoti jaunąją kartą partijos tikslams. Girdi, jaunimas įstoja į „komsomolą“ žiūrėdamas tik į ateitį, geresnį gyvenimą, o ne ideologiją. Komjaunimo sekr. Karolis Groš smarkiai puolė „aparatchikus“. Jų organizuojami įvairūs renginiai yra labai neįdomūs, nuobodūs jaunimui. Be to, vadovai nespėja žygiuoti su pasikeitusiu Vengrijos ekonominiu gyvenimu, tuo pačiu praradami labai daug jaunimo. Numatomos organizuoti nepriklausomos profsąjungos, kurios prives prie komjaunimo skilimo.

Panašios savikritikos susilaukė ir Bulgarijos komjaunimas. Susaukta kongrese Sofijoje „išrinktas“ jaunas vadas Andrius Bundziulovas. Jis pareiškė, kad daugumas narių su organizacija palaikė tik formalius santykius. Naujas komjaunimo sekretorius ypatingai puolė studentus, primeddamas jiems vengimą vasaros darbų ūkiuose. Ateityje „fukusas“ turės pasirašyti pasizadėjimą, kad jis vyks kiekvienam vasaros darbiui. Priėnginai — jis negaus valstybinės stipendijos.

Be abejo, tas taikoma tik neturtingųjų tėvų vaikams, kadangi aukšto rango pareigūnų vaikus, šis potvarkis neličia. Jiems stipendijos nereikalingos arba bus duodamos ir be darbo prievolės.

Ilgą paplūdimį netikėtai nukerta smailus uolos iškyšulys, lyg koks pirštas į jūros šoną duriantis. Ant gretimos salutės stovi baltas švyturys, o prie jo — namas su raudonu stogu. Tikrai maloni ir nuotaikinga scena! Dar kiek į šiaurę pavažiavus, mus nustebina Bald Head skardis, kurio granito siena (100 pėdų aukščio ir kelių šimtu pėdų ilgio), lyg koks peilis smeigia Atlantui į pašoną. Vaizdą dar paįvairina ant skardžio išsiplėtęs Cliff House viešbutis su raudonu stogu. Tikrai originalus reginys! Pakeliumi į Ogunquist ant kalvos iškyla Šv. Petro bažnyčia, statyta 1897 m. Beveik visos N. Anglijos bažnyčios yra medinės, skersai apkalstos baltai dažytomis lentomis. Ši gi akmeninė, net ir jos bokštas!

Ogunquiste žmonių ir mašinų — masė. Kur susikryžiuoja kelios gatvės, nei šviesa, nei policija judėjimo netvarko. Taip ir grūdasi ta „masė“, kol drąsesniamis pavyksta iš spūsties „išsivaduoti“. Už miestelio kelias mylias nusitęsia platus smėlio ruožas ir negilus vanduo. Toks paplūdimys Maine tikrai retas.

Kennebunk miestelis (3300 gyv.) įsisteigė tarp Mousam ir Kennebunk upių apie 1650 m. ir vertėsi laivų statyba. Panaudojus upių energiją, išsivystė ir pramonė. Atsirado turtovaliai, kurie statėsi imponuojančias vilas, išlikusias iki šiandien. Viena iš jų gelsvos spalvos su gausia ornamentika ir daugybe baltų bokštelių, lyg kokių žvakių, primena vestuvinį pyragą ir vadinasi „Wedding Cake House“. Yra ir daug kitų, statytų įvairiais stiliais. Įdomi yra First Unitarian bažnyčia — susirinkiminė, statyta 1772 m. Jos baltas bokštas susideda iš trijų mažėjančių pakopų, kurių apatinėje yra istorinis varpas, liejintas Paul Revere dirbtuvėse. Gražus ir ilgas yra Kennebunk Beach paplūdimys su daugybe prie jo išdygusių vasarnamių. Dėl šalto vandens nedaug kas maudėsi. (Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

SĖKMINGAS KONCERTAS

„Laisvės Varpo“ rengtas spalio 19 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje 54-tas koncertas buvo sėkmingas visais atžvilgiais. Į jį susirinko daug Bostono ir apylinkės lietuvių, programa buvo aukšto lygio ir įdomi, dalyviai – patenkinti. Koncertui svorio suteikė Lietuvių Fondo pirmininko dr. Antano Razmos iš Chicago ir PLB kultūrinių reikalų vicepirmininkės Mildos Lenkauskienės iš Clevelando dalyvavimas ir sveikinimai, iškeliant aktualius mūsų kultūrinio gyvenimo reikalus ir pasiekus laimėjimus.

Programos atlikėjai smuikininkai Dana Pomarancaitė-Mazurkevičienė ir Jurijus Mazurkevičius su pianistu Martin Amlin susilaukė labai šilto publikos įvertinimo entuziastingais plojimais. Jų atliktoje programoje buvo taip pat lietuvių kompozitorių kūriniai – J. Gruodžio, J. Pakalnio ir V. Klovos. Už tai jiems dėkojo koncerto organizatorius Petras Viščinis, linkėdamas, kad jie tuos lietuviškus kūrinius, ar jiems panašius, įtrauktų į savo programas ir tų koncertų, kuriuos jie ruošia ne lietuviams, bet kitiems. Labai jaudinantis momentas buvo, kai po koncerto smuikininkė Dana Pomarancaitė-Mazurkevičienė išreikė programos atlikėjų, o ypač jos meilę ir dėkingumą lietuvių tautai... Savo sveikinime Milda Lenkauskienė ir dr. Antanas Razma išreikė padėką už tokio aukšto lygio koncerto suorganizavimą, linkėdami toliau puoselėti mūsų tautinę kultūrą, paminėdami savo atstovaujamų organizacijų atliekamą darbą ir ateities uždavinius. Tokie koncertai ir sveikinimai nėra dažni Bostono apylinkėse. Jie rodo, kad galima pasiekti gražių rezultatų, net plaukiant prieš srovę ir laikantis reikalingo lygio.

VAJAUS DOVANŲ LAIMĖTOJAI

Traukimo keliu po koncerto spalio 19 d. skirstant „Laisvės Varpo“ vykdyto vajuos dalyviams parūpintas dovanas, jos teko: pirmoji dovana – 100 dol. taupa So. Boston Savings banke – J. Wallen iš Brocktono, antroji dovana – 75 dol. pinigais – Juozas Kairio, Fitzmaurice Motor Sales savininko auka – Broniui Mudėni iš Worcesterio, trečioji dovana – 60 dol. pinigais – Montellos Lietuvių Tautinio klubo / Sandaros dovana – dr. Eduardui Jansoniui iš Cape Codo, ketvirtoji

dovana – dr. Eduardui Jansoniui šviesiam Jadvygos Tumavičiūnės atminimui – V. Baškauskienei iš Pembroke. Savo laimėtą dovaną dr. Eduardas Jansonas paaukojo „Laisvės Varpo“ paramai.

LIETUVIŲ FONDO MEDALIAI

Lietuvių Fondo pirmininkas dr. Antanas Razma iš Chicago savo kalboje po „Laisvės Varpo“ koncerto spalio 19 d. išskelė stambiausius įnašus Lietuvių Fondui iš Bostono ir apylinkės. Iš gyvųjų jis nurodė Mariją Janonienę iš Brocktono, kuri mirusio savo vyro, Lietuvos savanorio Fulgento Janonio ir savo vardu sudarė 25,000 dol. stipendijų fondą, o taip pat adv. Zuzaną Šalnienę, kuri mirusio savo vyro, Lietuvos garbės konsulo adv. Antano Šalnos ir savo vardu įnešė 21,840 dol. Iš mirusiųjų palikimų jis suminėjo Feliksą ir Mariją Mandekius, kurių vardo stipendijų fondai gauta 40,000 dol. Šalia to jis aukštai įvertino Antano Skudžinsko, pirmojo Lietuvių Fondo atstovo Bostone veiklą. Jam mirus, Lietuvių Fondo atstovu buvo Bronius Palulis, vėliau inž. Bronius Galinis, kuriam dėl sveikatos pasitraukus, dabar atstovu Bostone yra Petras Viščinis, o Cape Code – dr. Eduardas Jansonas. Stambiausi aukotojai – Marija Janonienė ir adv. Zuzana Šalnienė, o taip pat atstovas dr. Eduardas Jansonas apdovanoti medaliais. Po vakarienes dr. Antanas Razma atsakinėjo į įvairius klausimus, kuriuos galėjo kelti ne tik Lietuvių Fondo nariai, bet visi, kurie domisi Lietuvių Fondo veikla. Iš domesnių klausimų minėtini: skirtumas tarp Lietuvių Fondo ir Tautos Fondo, smulkios Lietuvių Fondo apyskaitos, kuriomis turėtų pasiekti visos mūsų bendrinės organizacijos. Tai buvo visais atvejais įdomi ir naudinga informacija.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimą lapkričio 23 d. rengia LKV sąjungos Ramovės Bostono skyrius, kurio pirmininku yra Juozas Vaičiūgis. Minėjimas įvyks Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje ir salėje po bažnyčia So. Bostone. Jis pradedamas šv. Mišiomis už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Po pamaldų – iškilmingas susirinkimas salėje po bažny-

KONGRESMANAS STENY HOYER LIETUVIŲ SPAUDOS KONFERENCIJOJ

JAV Helsinkio komisijos kopirmininkas kongresmanas Steny Hoyer dalyvavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvių informacijos centro šaukiamoj spaudos konferencijoje Vienoj lapkričio 10 dieną, kada bus paminėta Lietuvos ir Ukrainos Helsinkio grupių dešimtmečiai. Hoyer vadovavo JAV Kongreso delegacijai, kuri iš Washingtono atvyksta į Vieną stebėti Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją. PLB-nei kviečiant, šioji spaudos konferencija mieliai sutiko dalyvauti ir neseniai paleistas rusas sąžinės kalnyns. Juris Orlovus.

JAV LB-nės siunčiamas, Lietuvos Helsinkio grupės na-

rys Tomas Venclova specialiai atvyksta į Vieną nušviesti Helsinkio grupės siekius ir sovietų prasižengimus prieš Helsinkio baigiamąjį aktą.

LB-nės programą Vienoje vykdys bei Pasaulio Pabaltiečių santalkos darbams talkins Gintė Damušytė iš New Yorko, Narcizas Priekšas iš Genevos, Joana Kuraitė-Lasienė iš Toronto ir Juozas Danyš iš Ottawos.

Ukrainiečių rūpesčiu Ukrainos Helsinkio grupę atstovauja Nadia Svitlychna iš JAV ir Leonidas Plioušas iš Paryžiaus. PLB-nė ir LIC ruošia šią spaudos konferenciją kartu su Pasaulio Ukrainiečių kongresu.

„Grandies“ jaunimo tautinių šokių grupė repetacijos metu Jaunimo centro mažojoje salėje

čia. Ten kalbės dr. Juozas Vėbra iš Connecticut. Numatoma ir meninė programa. Atitinkama programos dalis bus ir „Laisvės Varpo“ tos dienos laidoje.

DĖMESYS ISTORIJAI

Lietuvių Tautinės s-gos Bostono skyriaus rengiamame pirmajame naujo sezono kultūriname subatvakaryje dėmesys kreipiamas į naujųjų laikų ir dabartinių dienų Lietuvos istoriją. Inž. Jurgis Gimbutas, kaip eilinis skaitytojas, pasisakys apie Prano Čepėno parašytą „Naujųjų laikų Lietuvos istorijos“ antrą tomą, neseniai išėjusį iš spaudos. O Yale universiteto istorijos profesorius Benediktas Vytenis Mačiūka kalbės apie dabartinių dienų Lietuvos istoriją. Tai bus įvairus ir įdomus subatvakaris. Jis vyks lapkričio 8 d. 7:30 val. vakaro So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos antro aukšto salėje. Įėjimas nemokamas. Visi kviečiami ir laukiami.

RUDENS VAKARAS

Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos renginys – „Rudens vakaras“ įvyks lapkričio 15 d. 6:30 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos trečio aukšto salėje. Programoje pianistas William Smiddy, poetas Leonardas Andriekus ir brolių Kezių orkestras – visi iš New Yorko. Stalus iš anksto galima užsisakyti pas Goštautus (tel. 769-4872) ir pas Banaičius (tel. 828-9588).

PAS BOSTONO INŽINIERIUS

Lietuvių architektų ir inžinierių sąjungos (ALIAS) Bostono skyrius yra veiklus vienetas, kuris savo susirinkimuose bei techniškių problemų gvidlenimo dažnu atveju svarsto lietuviškos veiklos sąlygas, galimybes ir jas remia asmeniškai pinigine parama.

Šių metų spalio mėnesio susirinkime buvo pristatyta Lietuvių Piliiečių klubo finansinės krizės padėtis.

Lietuvių Piliiečių klubas Bostono lietuviams yra veiklos centras; jo patalpose buvo įsikūrusi Lietuvių Enciklopedijos leidykla, skautų būstinė, Lietuvių Kredito unija „Tampa“, lietuviška valgykla; patalpomis naudojasi tautinių šokių šokėjų grupės, o abi didžiausias sales naudoja visos lietuviškos organizacijos savo renginiams. Tiesa, kai kuriems reikalams buvo naudojami Tautinės Sąjungos namai, kurie šiuo metu yra parduoti, o parapijos salė ne visiems renginiams yra tinkama. Prarus Lietuvių Piliiečių klubą ir jo patalpas, būtų stiprus smūgis lietuviškai veiklai Bostone.

Apie klubo padėtį ir numatytą ateities planą kalbėjo skyriaus narys, jaunosios kartos

DU LEIDINIAI APIE LIETUVĄ VIENOS KONFERENCIJAI

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės visuomeninių reikalų komisija išleido Vienos konferencijos proga du leidinius, kurie yra skirti Helsinkio baigiamajį aktą pasirašiusiom valstybėm, užsienio spaudai, žmogaus teisių organizacijom bei kitiems susidomėjusiems okupuotos Lietuvos būkle.

Medžiagą leidiniams atrinko PLB-nės kolektyvas, susidedantis iš Juozo Danio, prof. Tomo Remeikio ir Gintės Damušytės, o PLB-nei pra-

šant ir finansuojant, leidinių surašymą, redagavimą ir išleidimą tvarkė Lietuvių informacijos centras New Yorke. Abu leidiniai, parengti kaip priedai prie jungtinio PLB-nės, VLIKO ir Lietuvos Diplomatinių tarnybos memorandumo bei kaip papildoma medžiaga PLB-nės pirmininko Vytauto Kamanto lydraščiu Helsinkio signatarams, suglaustai anglų kalba peržvelgia opius okupuotos Lietuvos rūpesčius.

Pirmasis leidinys, 40 psl. ilgumo, iliustruotas su ryškiai Lietuvos kovotojų nuotraukomis, nušviečia pagal Helsinkio akto septintą principą sovietų prasižengimus prieš žmogaus teises. Jame yra duodama eilė pavyzdžių, surinkti iš plačios pogrindžio spaudos bei žmogaus teisių organizacijų duomenų. Taip pat pateikta gyvų liudijimų ir atsakymų į Lietuvių informacijos centro pravesimą ankutinę studiją Vienos konferencijos proga. Raportą parašė Lietuvių informacijos centro vedėja Gintė Damušytė.

Antrasis 48 psl. ilgumo leidinys yra skirtas Helsinkio akto aštuntam principui, kuris nagrinėja tautos apsisprendimo teisę. Jame aptariama lietuvių tautos pasipriešinimas sovietų okupacijai ir imperializmo pasekmės, rusi fikacijos. Svarbus dokumentų rinkinys vaizdžiai papildė PLB-nės vicepirmininko prof. Tomo Remeikio mokslinę įžangą.

Abu leidinius, puikia tinkančius kitataučių švietimui apie kovojančios lietuvių tautos rūpesčius, galime užsakyti iš Pasaulio Lietuvių Bendruomenės būstinės, 562 So. Claremont Ave., Chicago IL 60636.

KAD LIKTUM TU GYVA Tai naujoji Lietuvių Operos plokštelė

Plokštelėje yra įdainuoti šie kūriniai:

- LIEUVOS HIMNAS
- LIEUVIAIS ESAME MES GIMĘ
- Jakubėno DE PROFUNDIS
- Karnavičiaus UZ JŪRELIŲ iš op. RADVILA PERKŪNAS
- Karoso AUGO KIEME KLEVELIS
- Gaidelio UZ JŪRŲ, UZ KALNŲ iš op. DANA
- Karnavičiaus ARLIA IR CHORAS ir RAUDOTOJŲ CHORAS iš operos GRAZINA
- Budrino ANT MARIŲ
- Štinkaus SAULE MOTINA PAKILO iš op. PAGIRĖNAI
- Diriguojas ALVYDAS VASAITIS
- Dainuoja LIETUVIŲ OPEROS CHORAS ir Sol. JONAS VAZNELIS
- Trumpą solo partiją atlieka Rūta Pakštaitė

Kaina su persiuntimu \$16.75. Illinois gyventojai moka \$17.95

Užsakymus prašome siųsti Draugo adresu: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street Chicago, IL 60629**

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

WOMAN/PART TIME
Marquette Park dentist seeks Lithuanian speaking woman for chair side assistance and office work. Will train. Mondays 9-1:30 p.m., Fridays 9-1 p.m.
925-8288

European, English speaking, christian woman to care for elderly woman. 24 hour live-in position or 8 to 10 hour shift.
463-7016

SECRETARY
Credit or Billing Background. Some shorthand desirable. Excellent career opportunity. Good starting salary & fringe benefits.
MUST SPEAK ENGLISH
LITHO-STRIP CO.
4600 S. Kildoun, Chgo 60632
254-3400 Mrs. Dougherty

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% - 20% - 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. - GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankiai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palkite pavarę ir telefoną - lietuviškai.
SERAPINAS - Tel. 636-2960

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-8624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

REAL ESTATE

MLA KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarimus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KĖDŽIE
778-2233

ISNUOMOJAMA - FOR RENT

Brighton Parko apyl. išnuom. 6 kamb. butas 2-tram aukšte vyresno amž. asmenims. 3 miegim., apšildomas, virimui plytelė ir šaldyt., patiemis apsimokėti gasas ir elektra. \$400. Skambinti **847-5174**.

Išnuomuoju 4 kamb. butą vyresnio amžiaus asmeniui/asmenims Marquette Parko apylinkėje. Skambinkite **HE 4-4440**

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Nauja devintoji laida
Suredagavo
Juzė Daužvardienė

Šiandien „Draugo“ spaustuvė atspausdino devintą laidą šios populiarios virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu **\$6.50**
Illinois gyventojai moka **\$6.94**
Užsakymus siųsti:

DRAUGAS,
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

„Jūs esate pirmieji su mumis“

First Republic Realty, Inc.

- ARE YOU PLANNING TO SELL YOUR HOME + RE-LOCATE?
- DO YOU WISH TO BUY RESIDENCE OR INCOME PROPERTY?
- I SPECIALIZE IN THE MARQUETTE, BURBANK, OAKLAWN, PALOS MARKETS.
- CAN WE GIVE YOU A FREE MARKET EVALUATION ON YOUR PROPERTY?
- IF YOU NEED ASSISTANCE ON REAL ESTATE TAX PLANNING, LET US HELP YOU.

CALL VALDA PASKUS PH. 499-2912 OR LEAVE MESS. - 857-7187

I HAVE JUST LISTED TWO MORE BEAUTIFUL INCOME PRODUCING 6-FLATS IN HICKORY HILLS, WALKING DISTANCE TO HICKORY HILLS COUNTRY CLUB, NEW OSCO-JEWEL SHOPPING CENTER, TRANSPORTATION. CALL ME FOR DETAILS.

IS THAT YOU LAUGHING, COMRADE?

Algis Rukšėnas

Knygos antrinis pavadinimas: „The World's Best Russian (Underground) Jokes“. Žurnalistas ir rašytojas Algis Rukšėnas, politinės-satyrinės dramos „Posėdis“ pragare ir „Day of Shame“ (knygos apie Simo Kudirkos 1970 m. nepavykusį pabėgimą į laisvę iš sovietinio laivo) autorius surinko kursuojančius anekdotus ir charakteringus juokus, kurie kursuoja Sovietų pogrindyje ir atskleidžia komunistinės sistemos tikrąjį charakterį.

Secaucus, New Jersey: Citadel Press, 1986. Kaina su persiuntimu in USA **\$7.90**. Illinois gyventojai moka **\$8.40**. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

MOSŲ KOLONIJOS

Putnam, Conn.

VIENUOLYNO RĖMĖJŲ SĄSKRYDIS

Spalio 26 d. Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno apie pusantro šimto rėmėjų susirinko vienuolynan, Putname, pagerbti seselės, jų 50 metų Amerikoje įsikūrimo proga, pasimelsti už mirusius, ypač už savuosius ir vienuolyno buvusius rėmėjus, pabendrauti ir apmąstyti ateities darbų rėmimą. Rėmėjų atvyko ir iš daugelio lietuvių gyvenamųjų vietovių, esančių visame Amerikos rytiniame pakraštyje.

Sąskrydis pradėtas šv. Mišiomis vienuolyno koplyčioje 11 val. ryto. Mišioms vadovavo vienuolyno kapel. kun. V. Cukuras. Su juo koncelebravo dar 6 kunigai, vienuolyno įstaigų kapelionai ir pensininkai kunigai, gyveną vienuolyno globoje, ir vienas pranciškonas, taip pat vienas dijakonas. Kun. Cukuras pamokslė keliais žodžiais priminė, kad prieš 50 metų 5 vienuolės, kurių 2 jau mirusios, atvyko iš klestinčio vienuolyno Lietuvoje čia pradėti lietuviškos vienuolijos atžalą. Atžala išaugo ir tvirtovė, kuri žinoma viso pasaulio lietuviams, nes daugelis tikėjimo ir lietuviškos kėlimo darbų puoselėjami tos tvirtovės gyventojų — seselių. Tokių darbininkų reikia daugiau tiek Lietuvoje, tiek visame pasaulyje. Visų mūsų pareiga seselėms padėti. Tuo pačiu prisimename savuosius, seselių rėmėjus ir visus mirusius, už juos meldsimės. Prisimename ir laukiame beatifikacijos arkiv. Jurgio Matulaičio, kuris yra mums pavyzdys tiek savo darbais, tiek pasišventimui žmonių gerovei bei atsidavimu Apvaizdos valiai.

Po pamaldų dalyviai susirinko vienuolyno didžiajame valgomajame pietums. Pradžios maldą sukalbėjo prel. V. Balčiūnas. Pietus baigus vyko trumpi pranešimai. Vienuolyno provincijolė ses. Paulė pasakė, kad Rėmėjų centro valdyba sutiko likti ta pati, jos pirm. yra dr. Č. Masaitis, vicepirm. — V. Vaitkus ir sek. — A. Lipčienė. Padidintos kapinės, pailginant žemės plotą tiek, kiek anksčiau buvo. Padidinimas pareikalavo nemažų išlaidų, nes reikėjo privežti žemės kapinėms skirtą žemės plotą pakelti, iš žemumos iškelti. Kapinės nėra viešos, į jas mirusius laidoti būtinas vienuolyno seselių sutikimas. Dėl nepalankių sąlygų nepavyko šiais metais pastatyti koplyčios vasaros jaunimo stovykloje Neringoje. Statyba bus vykdoma ateinančiais metais. Koplyčios ten reikia, nes vasaromis stovykla pilna jaunimo, pasikeičiančiomis grupėmis. Ir šiais metais bus plečiamas Šv. Rašto skaitymo būrelių lietuviškose kolonijose steigimas. Į sveikas dažnai iškvičiamos seselės. Iš Lietuvos gautas prasmingas dailininkų darbo audinėlis su Pieta ir įrašo „600 metų Lietuvos krikščionybė“, kuris skirtas įteikti popiežiui, Romoje, minint Lietuvos 600 metų krikščionybę. Ses. Ignė paaiškino audinėlio paveikslą ir įrašo mintį.

Dr. Masaitis, rėmėjų centro vald. pirm., tarė žodį. Jis dėkojo seselėms už nuveiktus darbus tikėjimo ir lietuviškos kėlimo baruose, dėkojo atvykusiems šiandien ir visiems visur esantiems rėmėjams, prašė rėmimą tęsti toliau. Pažadėjo rūpintis, kad arkiv. Jurgio Matulaičio paminklas prie pagrindinio vienuolyno įėjimo, rėmėjų pažadėtas, būtų kiek galima greičiau pastatytas.

Taip pat jis pranešė, kad ateinančiais metais ir Lietuvos krikščionybės 600 metų minėjimas. Vienas tų minėjimų buvo vasario mėn., kitas — liepos mėn., o šitas trečias atliktas šiandien. Linkime vienuolynui ir visoms seselėms geros sėkmės, Aukščiausiojo palaimos ir ištvėrmės darbuose Dievui ir tėvynei.

Prieš sąskrydininkams išsiskirstant, norintieji dar buvo pavaizdinti užkandžiais didžiajam valgomajame.

Kitos žinios

— LB vietos apylinkės valdybos pastangomis praversta sėkminga, trukusi visą rugesio mėnesį, rinkliava lietuviškiems reikalams paremti. LB švietimo reikalams surinkta 415 dolerių, liuanistinėi katedrai remti — 430 dol. Stambesnes sumas aukojo: M. Noreikienė, Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno seselės, kun. J. Krivickas, prel. V. Balčiūnas, dr. J. ir M. Kiaučūnai, dr. Č. Masaitis. Keliolika asmenų aukojo po mažiau. Visa tai rodo, kad putnamiečiai rūpinasi lietuviškais reikalais.

— Nuolatiniais Putnamo gyventojais tapo A. Lipčienė, gyvenusi New Haven, ir prof. muz. V. Marijošius su žmona, gyvenę Hartforde. Pastarieji gyvena seselių turimuose namuose, greta vienuolyno. Sveikiname naujakurius.

— Pastarųjų savaitių laikotariu vienuolyną ir kitas lietuviškas kultūras įstaigas lankė keletas žymių svečių. Kelias dienas čia gyveno prel. A. Bačkis, atvykęs iš Romos. Ministeris S. Bačkis, Lietuvos atstovas Washingtone, ne tik lankė, bet pasilikto su žmona kuriam laikui seselių globoje gyventi. Dr. A. Razma, Lietuvių fondo steigėjas ir ugdytojas, pirmą kartą lankė Putnamą, kas buvo spalio 25, ir dr. J. Kiaučūnas jam parodė vienuolyno seselių įstaigas, Marianopolio marjonų nuosavybę, Alkos archyva ir Mindaugo pilį. Svetiškis stebėjosi lietuviškos kultūros vertybių sukaupimu visose tose institucijose. Putnamą lankė keletas asmenų iš Lietuvos, kurie žinomi Lietuvoje lietuviškos kultūros kėlimu: istorikas V. Merkys, rašytojas J. Aputis, dailininkas R. Tarabilda ir keli kiti. Putname būna dažnas svečias lietuviams išveiviams vyskupas P. Baltakis. Putnamiečiai mielai priima svečius ir stengiasi jiems parodyti čia suteiktus lietuviškos kultūros lobius.

— Antroji dalis — koncertas. Muzikės Ilona ir Kristina Kuprevičiūtės, viena pianinu, kita trimis, atliko kompozitorių J. Barat, J. Porret, E. Bozsa, J. M. G. Ropartz, C. Saint-Saens ir P. Gabaye kūrinius. Atliko svetimų kompozitorių kūrinius, nes lietuviams muzikai turbūt tiems instrumentams nėra nieko sukūrę. Priedui išprašytas dar vienas kūrinių, nepaaiškintą kieno sukurta. Pasigėrėtinai kūrinių atlikimas pavergė klausytojus. Menininkės apdovanotos gėlių puokštėmis.

Po koncerto keliolika minučių buvo sąskrydininkams skirta apžiūrėti vienuolyno muziejelį, krautuvėleje įsigyti knygų ir suvenyrų bei dailininkės Abromaitienės paveikslų, sukurtų iš šiaudelių, medžių žievės ir žiedų. Taip pat apžiūrėti Galdiko paveikslus parodoje Raudondvaryje.

3:15 val. p.p. tik dalis sąskrydininkų, nes pradėjo stipriai lyti, vyko į kapines, kur kun. Cukuras pašventino naują kapinėms skirtą plotą ir kelis kapų paminklus: prel. J. Maknio, kun. J. Tautkaus, Vedeckienės, Kukučių, Kurų ir Škerių. Kai kurie tuo laiku aplankė savo artimų mirusių čia esančius kapus.

4 val. p.p. sąskrydininkai vėl susirinko koplyčioje, kur vienuolyno įstaigų kapelionai kun. Cukuras, prel. Balčiūnas ir kun. Krasauskas vadovavo Mišparų giedojimui ir šv. Sakramentu palaiminimui. Mišparai skirti pasimeldimui už mirusius.

Šia sąskrydininkų švente baigtas koks nors iškilmingesnis 50 metų vienuolijos įsikūrimo Amerikoje minėjimas.

REMKIME TAUTOS FONDA

Tik nuo mūsų priklauso, ar būsime girdimi laisvajame pasaulyje.

Nepamirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO, pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Aukodami TAUTOS FONDAI, paremsite ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir informacijos apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje skleidimą.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

A.†A. JOHN A. SKELLY

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1986 m. lapkričio 1 d., 10 val. p.p., sulaukęs 77 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Constance (Micka); duktė Sylvia Tinnish su vyru Richard; 4 anūikai: Steven, John, Martin su žmona Karla ir William Tinnish; 2 proanūikai: Valerie ir Victor Tinnish; švogeriš kun. Alphons Micka, M.I.C.; teta Barbara Pocius su šeima; pusseserė seselė Milda Blinstrubas, S.S.C.; 2 pusbroliai: Theodore Blinstrubas su žmona Barbara ir šeima, Bronius Blinstrubas su žmona Eugenia ir šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Švč. M. Marijos Gimimo Švento Vardo draugijai ir parapijos komitetui, Knights of Columbus, Cardinal Mundelein Council #3024 ir 4-to laipsnio klubui.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette, 2533 W. 71 St. koplyčioje, trečiadienį, lapkričio 5 d. nuo 29 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, lapkričio 6 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona ir duktė.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

1986 m. lapkričio 9 d., 10 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje prie Draugo bus atnašojamos šv. Mišios už LIETUVIŲ AGRONOMŲ SĄJUNGOŠ Chicagoje mirusius narius:

A.†A.

Julius Grinkevičius	1952	Jonas Bertasius	1975
Balys Špokevičius	1956	Alfonas Andreika	1976
Matas Šerepa	1957	Alfonas Murelis	1977
Motiejus Rutka	1958	Juozas Belūnas	1977
Petras Lauzikas	1959	Aleksandras Gaška	1977
Kazimieras Jacevičius	1961	Bronius Barevičius	1979
Prof. Vitas Manelis	1965	Aleksandras Šeštokas	1979
Prof. Vincas Katedis	1967	Algirdas Rimavičius	1979
Juozas Dauparas	1970	Vytautas Aglinskis	1980
Povilas Šalčius	1971	Prof. Kazimieras Alminas	1980
Juozas Klevaitis	1971	Vilius Žirgulevičius	1981
Pranas Čergeris	1972	Vaclovas Tallat-Kelpša	1983
Jonas Pročkys	1973	Jonas Dagys	1985
Elena Vaičiūnienė	1973	Balys Karazija	1985
Alfonas Putna	1973	Aldona Petravičienė	1985
Juozas Sadūnas	1974	Prof. Pranas Jučaitis	1986

ir visus kitus agronomus mirusius Sibire, Lietuvoje ir laisvajame pasaulyje.

Kviečiame visus kolegas ir šeimas dalyvauti.

Lietuvių Agronomų sąjunga Chicagoje

A.S.S. NARIUI

A.†A.

RAIMUNDUI MERKIUI

per anksti amžinybėn iškeliavus, jo žmonai JANINAI, sūnams VYTUI ir RAMUNIUI su šeimomis bei kitiems giminėms ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžiausio užuojautą.

Akademinis skautų sąjūdis

A.†A.

RAIMUNDUI MERKIUI

mirus, reiškiamo giliausio užuojautą žmonai JANINAI, sūnams RAMUNIUI ir VYTUI su šeima.

Vanda ir Alfonso Pradžūnai
Vlada ir Alfonso Bargauskai
Ada, Domas ir Nida Misiuliai

A.†A.

KAZIMIERUI JANKAUSKUI

mirus, jo staigiai ir netikėtai mirties prislėgtai šeimai — žmonai MARIJAI, sūnams dr. SAULIUI ir dr. KAZIUI su šeima reiškiamo giliai užuojautą.

Damusių šeima

A.†A.

VACLAVAI BAGDONAVIČIENEI

mirus, broliui VINCUI KAČINSKUI, jo žmonai ALDONAI ir visai šeimai reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdžiu.

Veronika Jasiukaitienė

DRAUGAS, trečiadienis, 1986 m. lapkričio mėn. 5 d.

A.†A.

Elena Norkaitienė

(KODYTĖ)

Mirė 1986 m. lapkričio 3 d., 3 val. ryto, MacNeal ligoninėje, sulaukusi 79 m. amžiaus.

Gyveno Brighton Parko apylinkėje.

Pasiliko nuliūdime sesuo Salomėja ir Petras Leipai su šeima ir kiti giminės Amerikoje. Lietuvoje liko brolis Pranas su žmona ir broliene Pranė su šeima.

Kūnas pašarvotas Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave., trečiadienį, lapkričio 5 d. Lankymo valandos nuo 2-ros val. p.p. iki 9 val. vakaro.

Laidotuvės ketvirtadienį, lapkričio 6 d., 9 val. Iš koplyčios bus nulydėta į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčia. Po pamaldų bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Prašome visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti sermenyse ir laidotuvėse.

Nuliūdusi Sesuo ir šeima.

VIENERIŲ METŲ
MIRTIES, SUKAKTIS

A.†A. KLARA GEČIENĖ

Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą mamą, kurios netekome 1985 m. spalio 26 d.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jos niekad negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę.

Už jos sielą šv. Mišios buvo atnašautos spalio 30 d. Šv. Andriejaus, Philadelphia, Pennsylvania, parapijos bažnyčioje.

Nuliūdęs Algis Gečas

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

V A S A I T I S — B U T K U S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Sol. Marytė Bizinkauskaitė iš Bostono buvo atvykusi į Chicago koncertuoti Marijos aukšt. mokyklos salėje sekmadienį, lapkričio 2 d., ir su dideliu pasisekimu dainavo lietuviškas dainas ir arijas. Ji taip pat demonstravo lietuvių liaudies dainas De Paul universitete rengiamame lietuvių ir latvių kultūriniam renginyje. Renginys bus ateinančią šeštadienį. Sol. M. Bizinkauskaitė, lydima Mildos Tamulionienės, aplankė „Draugą“, painformavo redakciją apie savo veiklą ir numatytus koncertus. Ji yra pakviesta dainuoti visą sezoną į Burlington, Ont., Kanadoje, kur žada greitai išvykti.

x Prof. Marija Gimbutienė skaitys specialų pranešimą apie naujausius archeologinius kasinėjimus Lietuvoje. Jos pranešimas įvyks „Ateities“ akademinio savaitgalio metu 2 val. vak. šį sekmadienį Ateitininkų namuose. „Ateities“ akademinis savaitgalis prasideda vakarone Jaunimo centro kavinėje penktadienį, lapkričio 7 d., o šeštadienio ir sekmadienio programa vyks Ateitininkų namuose Lemonte.

x Grakščius modeliuotojų žingsnius muzikos garaisis palydės Raimundas Gierštikas, o sceną ir stalus meniškai papuos Vida Gierštikaitė-Radick Kr. Donelaičio lituanistinių mokyklų ruošiamoje madų parodoje lapkričio 9 d., sekmadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje.

x „Latvių meno naujųjų horizontų“ dešimties dailininkų apžvalginė paroda bus Jaunimo centro Lietuvių muziejaus Čiurlionio galerijoje. Atidarymas lapkričio 7 d. 7 v.v. Paroda tęsis iki lapkričio 16 d. Visi kviečiami susipažinti su broliškais tautos daile.

x „Dirvos“ novelės konkurso laimėtojai rašytojai Anatolijai Kairiui premijos įteikimas bus lapkričio 8 d. Tautiniuose namuose, minint Korp! Neo-Lithuania 64-tą sukaktį. Lietuvių visuomenė prašoma dalyvauti.

x Andrius Narbutis, Aleksandra Gražytė ir Aušra Jasaitytė sudaro „Grandies“ tautinių šokių ansamblio jaunimo valdybą. Jaunimo valdyba rūpinasi, kad „Grandies“ ansamblis gražiai pasirodytų lapkričio 22 d. rengiamame metiniame vakare ir atsilankę svečiai būtų gražiai priimti.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9–6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2–8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 990-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

x Žurn. Stasys Pieža, „Draugo“ nuolatinis bendradarbis ir Lietuvių Katalikų spaudos draugijos direktorius, yra susirgęs ir paguldytas Porter Memorial Hospital Valparaiso, Ind. Jis kurį laiką gulėjo specialiojo priežiūroje, o dabar jau yra paprastame ligoninės kambaryje. Jam linkime greitai pasveikti.

x Kun. dr. P. Gaida, „Tėviškės Ziburių“ redaktorius, Toronto, Kanada, atvyksta į Chicago ir lapkričio 9 d. 3 v. p.p., sekmadienį, Ateitininkų namuose Korp! „Gajos“ šventėje skaitys paskaitą temą „Gydytojo pašaukimas“.

x Rūta Končiūtė-Salikienė dalyvaus jaunųjų dailės parodoje per „Ateities“ akademinį savaitgalį lapkričio 8-9 d. Ateitininkų namuose Lemonte. Parodai yra atsiuntusi didelio formato darbą (7 iš 12 pėdų) — audinį. Su savo kūriniams yra dalyvavusi Lietuvių moterų dailininkų draugijos sukaktuvinėje parodoje šį pavasarį Chicagoje. Rūta ir jos vyras Edmundas, kilę iš Chicago, dabar gyvena Syracuse, New York, kur abudu tęsia studijas Syracuse universitete. Rūta ruošia magistrą iš muziejinkystės srities.

x Žurnalistas Bronys Raila atvyksta Chicago ir dalyvaus lapkričio 16 d. Lietuvių Tautiniuose namuose vykstančiose jo knygos „Tave tegalima mylėti iš tolo“ suktuvėse. Renginį ruošia Lietuvių Moterų federacijos Chicago klubas.

x Visi Marquette Parko apylinkės lietuviai prekybininkai yra kviečiami šį ketvirtadienį, lapkričio 6 d., dalyvauti svarbiame pasitarime su vietos alderwoman Ms. Carter, Chicago policijos viršininku Fred Rice ir 8-to distrikto policijos viršininku Corless. Bus svarstoma: didėjantys nusikaltimai, įsilaužimai ir kiti svarbūs prekybininkams reikalai. Susirinkimas vyks „Gintaro“ klube, 2548 Lithuanian Plaza Ct. Pradžia 9 val. ryto.

x A.a. Liūdas Gelazius mirė 8.m. rugsėjo mėn. 14 d., okupuotoje Lietuvoje — Kaune. Palaidotas savo gimtinės tėviškės Joniškių (Šaulių apsk.), Kalnelio kapinėse. Už a.a. Liūdo Gelaziaus vėlę bus atnaujami šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje lapkričio 9 d., sekmadienį, 12 val. dienos. Giminės, draugai ir pažįstami prašomi prisiminti jį maldoje. (pr.)

x Kr. Donelaičio lituanistinių mokyklų ruošiamą madų parodą įvyks lapkričio 9 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bilietus galima įsigyti, skambinant Irenai Adickienei 832-6756 arba šeštadienį mokyklos raštinėje (McKay mokykloje, 69th ir Fairfield). (pr.)

x LST Korp! Neo-Lithuania kviečia savo narius ir visuomenę į metinę šventę lapkričio 8 d., 7 v.v. Tautiniuose namuose. Bus akademinė dalis per kurią bus įteikta premija rašytojui Anatolijui Kairiui, karšta vakarienė ir šokiai, grojant Neo-Lithuanų orkestrui. Dėl tolimesnių žinių ir rezervacijoms, prašom skambinti S. Mankui 776-7954 arba Brazdžioniams 436-5035. (pr.)

x Tradicijų kūrybos dienos foto paroda — Algim. Kezys. Tautodailės demonstracijoms vadovaus Aldona Veselkienė. Taip pat bus Latvių meno ir tautodailės paroda ir demonstracija De Paul universitete, lapkričio 8 d. Visus kviečiame. (pr.)

x A.a. dr. Petras Vileišis mirė lapkričio 3 d. (ne spalio 31 d.) po sunkios, bet trumpos ligos Waterburio, Conn., ligoninėje. Laidojamas šeimos kapuose Waterbury. Į jo laidotuves susirinko visa šeima — sūnus, duktė, seserys Alena Grigaitienė ir Rita Bagdonienė, kiti giminės ir artimieji. Jo laidotuvsė žada dalyvauti Lietuvių Bendruomenės ir kitų lietuviškų organizacijų atstovai.

x Kalėdų eglutė vaikams Illinois Lietuvių Gydytojų pagelbinis vienetas šiemet ruošia gruodžio 6 d., šeštadienį, 3 v. p.p. Jaunimo centro mažojoje salėje. Visi vaikučiai kviečiami.

x Algimanto Kezio foto portretų knyga „Faces of Two Worlds“ yra baigiama spausdinti Morkūno spaustuvsėje. Jos pristatymas bus šį sekmadienį, lapkričio 9 d., 3 val. p.p. Jaunimo centro kavinėje.

x Ben Serapinas, Oak Lawn, Ill., „Master Plumbing“, tel. 636-2960, atsiuntė 100 dol. „Draugo“ apsigynimo fondui. Vincas ir Ona Narusevičius, Ontario, Kanada, atsiuntė tam reikalui 60 dol. auką. Nuoširdus acių.

x Vacys Urbonas, St. Petersburg Beach, Fla., „Draugo“ apsigynimo fondui atsiuntė 100 dol. auką. Vanda ir Petras Lapienis, Delhi, Ont., Kanada, taip pat atsiuntė 100 dol. Nuoširdus acių.

x Antanas Baltrušaitis ir O. M. Laureckis, Downers Grove, Ill., atsiuntė 100 dol. „Draugo“ apsigynimo fondui. Kostas Burba, Western Springs, Ill. 47 dol. auką. Nuoširdus acių.

x Kun. R. Krasauskas, Putnam, Conn., Valerijonas Vitkus, Rochester, N.Y., Stasė Maurukienė, Algonquin, Ill., Henrikas Kripavičius, Cleveland, Oh., Marija Šimkus, Miami, Fla., Beatrice K. Vasaris, Duxury, Mass., Pranas Puidokas, Rochester, N.Y., kiekvienas atsiuntė po 25 dol. auką „Draugo“ apsigynimo fondui. Nuoširdus acių.

x Budrio vardo Lietuvių Foto Archyvo surengtos lietuvių fotografų parodos uždarymas ir premijų įteikimas bus šį sekmadienį, lapkričio 9 d., 3 val. p.p. Jaunimo centro kavinėje. Programoje: Algimanto Kezio foto portretų knygos „Faces of Two Worlds“ pristatymas skaidrėmis ir filme. Visi maloniai kviečiami atsilankyti. (pr.)

x VII Teatro festivalis rengiamas lapkričio 28-30 d. Chicagoje, Jaunimo centre. Festivalio programa bus vykdoma šia tvarka: **Penktadienį**, lapkričio 28 d. 7:30 v.v. Chicago „Vaidilutės“ teatras stato Kosto Ostrausko dramą „Čičinskas“ ir komediją „Uošvė į namus — tylos nebebus“. Režisuoja Marija Smilgaitė. **Šeštadienį**, lapkričio 29 d. 2 val. p.p. Hamiltono teatras „Aukuras“ stato Kazio Inčiūros pasaką „Eglė žalčių karalienė“. Režisuoja Elena Dauguvietytė-Kudabienė. **Šeštadienį**, lapkričio 29 d. 8 v.v. Toronto teatras „Aitvaras“ stato Anatolijaus Kairio komediją „Sidabrinė diena“. Režisuoja Aldona Dargytė-Byszkievica. **Sekmadienį**, lapkričio 30 d., 2 val. p.p. Los Angeles dramos sambūris stato Vinco Mykolaičio-Putino dramą „Valdovas“. Režisuoja Petras Mazelis. **Sekmadienį**, lapkričio 30 d. 6 v.v. Žymenų įteikimo iškilmės. Visi kviečiami dalyvauti. Bilietai gaunami Gifts International parduotuvėje, 2501 W. 71 Street. Tel. 471-1424. (sk.)

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Devyinės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

MALDA

Tarp rūtų ir lelijų
Tylus kryželis svyra,
Šaukiuos Tavęs, Dievuli,
Priimk maldele tyrą.

Mažų širdžių troškimą
Išgirski, Amžiu Teve,
Žiedų žiedais išpuoški
Gimtus laukus ir nievas.

Šventu kvapu Tu šildai
Sušalusį paukštelį,
Dievuli, amžiais šildyk
Ir mūsų gimtą šalį.

Baltų balandžių būriui
Audroj teiki palaimą, Dievuli,
amžiais laimink
Gimtus namus ir kaimus.

Dangaus auksinių rūmų
Valdove Visagali,
Palaimink mūs Tėvyne,
Palaimink brangią šalį.
Viktoras Šimaitis

VĒLINĖS IR JŲ REIKŠMĖ

Lapkričio mėn. 2 dieną, tai Vėlinių diena. Vėlinių dieną mes prisimename ir pagerbiame mirusius savo artimuosius, gimines, draugus, o taip pat kritusius už Lietuvos laisvę didvyrius. Kiekvienas žmogus stengiasi tą dieną aplankyti kapus ir uždegti žvakutes. Kapinės tai mirusiųjų miestas. Vėlinių vakarą paskęsta paslaptingoje žvaikučių liepsnoje. Atrodo, kad vėl pasidarė gyvas ryšys su mirusiais. Mes kiek galėdami gerbkime tą brangią ir reikšmingą Vėlinių dieną, prisimindami mirusius savo maldoje.

KĄ REIŠKIA LAIKAS

Kas ištikrųjų yra laikas? Nors mes laiko nematome, bet jis mums labai svarbus ir greitai bėga. Laikas svarbus mūsų gyvenime, kad galėtumėm susptėti viską atlikti.

MIRTIS ARBA NELAIMĖ ŠAUKIA

(Iš lietuvių tautosakos Vėlinių proga).
Jei kas per sapną ar kiek primigus tave kelia, neatsiliepk: jei sveikas — apsigirsi, jei sergi — numirsi ar šiaip kokia nelaimė atsitiks. Tai plačiai žinomas prietaras. Juzė Kuodienė pasakoja, kada ji gyvenė Dubaruose, o dukte Palmė buvo ištėkėjusi, vieną naktį ji išgirdo kaip tik Palmės balsą. Ji su kažkuo kalbėjo: „Aš siunčiau kelis laiškus, o man nė vieno neatsiunčia“, — sako Palmė. Kuodienė tylėjo. Tris

NAUDINGA KNYGA

Mano manymu, ši knyga yra labai gera ir naudinga jauniems lietuviams, kaip mums aštuntojo skyriaus mokiniams. Pasakojimas labai įdomus. Mes išmokome, kad negalima pasidaryti lietuviams „nuo devynių iki pirmos“ tik šeštadieniais. Knyga pamoko, kad reikia pačiam asmeniškai bandyti ir stengtis, kad pasidarius ir išlikus geru lietuviu. Knyga išreiškia Ritos mintis, troškimus, norus, skausmus iki ji užaugo. Knygoje parodoma, kiek tėvai myli savo vaikus, kiek jie gerai savo vaikus pažįsta, supranta ir svarbiausia — myli. Knyga taip įdomiai parašyta, kad skaitytojas beskaitydamas, kartu su knygos žmonėmis gali verkėti, džiaugtis, pykti, dainuoti, sirgti, laimėti ir pralaimėti. Daug šios knygos veikėjų tūkonių tokių bėdų ir problemų, kokias mes sutinkame savo gyvenime.

Man atrodo, kad ši knyga yra tokia įdomi ir gera todėl, kad realiai parašyta. Labai džiaugiuosi, kad ši knyga buvo mums parinkta skaitymui. Ji man labai patiko.

Pasaka Gintautė,
Marquette Parko
lit. m-los buvusi
8 sk. mokinė.

VĒLINIŲ TAUTOSAKA

Jei išgirsti balsą, šaukiantį tavo vardą, mirtis tam (Marcinkonyms).

Kai atbulas eini — matuoji motinai ar tėvui karštą; kad toliau atbulas nueini — negreit mirsi, jei netoli — greit mirsi. (Dusetos).

Šunes dažnai, labiau keturakiai (kurie virš akių turi šviesias dėmes) tikrai mato smertį (giltinę) ir naktimis ima kaukti. Kartais iš tikrųjų lodami puola, lyg ant einančio žmogaus, nors jokio žmogaus ten nėra. Tai giltinė vaikščioja. Nors nėra tame name nė vieno sergančio žmogaus, bet gali tikėtis, kad kas nors susirgs ir numirs. (Smilgiai).

Jei parvažiavus su pirmu vežimu rugių, višta ant vežimo atsistojus užgieda, tai tų visų rugių nebusuvalgysi — mirsi. (Panevėžys).

Jei katė dažnai žiūri pro langą, kas nors tuose namuose mirs (Merkinė, Dusetos, Švenčionys).

GALVOSŪKIS NR. 16

--	--	--	--	--	--	--	--

Žiūrėkite brėžinė! Į tuos 6 langelius reiki įrašyti raides, iš kurių turi susidaryti žodis. Raidžių eilės tvarka: 1) L yra tarp I ir K. 2) A yra tarp K ir S. 3) V yra kairėje raidės I pusėje. 4) S yra dešinėje raidės A pusėje. Kuris tai žodis? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 17

1	R	A					
2			R	A			
3					R	A	
4				R	A		
5			R	A			
6							
7	R	A					

(Žiūrėkite brėžinį). Languose yra įrašytos dvi pasikartojančios raidės RA. Reikia įrašyti likusias raides, kad susidarytų šių reikšmių žodžiai: 1) Sakoma, kad katinas yra ? 2) Panašu į pagalbą (krautuvų ir bankų pavadinimas). 3) Užpakalinė žmogaus kūno dalis. 4) Vieno Lietuvos ežero augalas, kuris augina riešutus. 5) Kai mergaitė neklausni, dažnai yra ? 6) Vyriškas vardas. 7) Mergaitės vardas. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 18

Štai matematikos uždavinys, kuriam išspręsti reikia galvą pakrapštyti: iš šešių atimti devynis, iš devynių atimti dešimt ir iš keturiasdešimt atimti penkiasdešimt, pagaliau liks šeši. Reikia vartoti skaitčių angliškus pavadinimus. Perskaite šį uždavinį nusiujokite ir pasakykite neįmanoma. Tačiau gerai pakombinuavus, galima išspręsti ir atrodys visai neįtikiną. Pamėginkite. (10 taškų)

GALVOSŪKIS NR. 19

Iš žodžio „amatas“ raidžių reikia padaryti daugiau žodžių. Negalima pridėti daugiau raidžių ir pakeisti kitomis. Žodžiai turi būti vartojami bendrinėje kalboje. Už vieną naują žodį gausite po vieną tašką.

GALVOSŪKIS NR. 20

Kokia jūra per Gibraltaro sąsiaurį jungiasi su Atlanto vandenynų? (5 taškai)

GALVOSŪKIO NR. 1 ATSAKYMAI

- Skersai:
1) Nėra. 5) Rasa. 7) Kailiniai. 9) Bet. 11) Žus. 12) Adata. 16) Kuo. 17) Iš. 18) Ėda. 19) Nė. 20) Net. 21) Skola. 22) Ša. 23) Už. 25) Stiklinės. 28) Akys. 29) Lova. 30) Laikrodiai. 34) Su. 36) Ės. 38) Gytei. 41) Ten. 42) Ši. 43) Gul. 44) Ne. 45) Rai. 46) Šakės. 48) Ves. 49) Sau. 50) Slenkstis. 52) Kate. 53) Rasi.

Žemyn:

- 1) Nebūki. 2) Gira. 3) Mi. 4) Eina. 6) Ausytė. 7) Kaminas. 8) Indėnas. 10) Tvor. 11) Žinai. 13) Dėkok. 14) Ado. 15) Talpi. 22) Šukos. 24) Žuvis. 26) Tra. 27) Ėdi. 30) Laiškas. 31) Knyga. 32) Obelė. 33) Sniegas. 35) Ugnis. 36) Ėdrus. 37) Stovėk. 39) Tuk. 40) Gimusi. 46) Šiek. 47) Soti. 51) Ką.

Mergaitėms smagu stovyklauti Neringos stovyklavietėje